

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 26.8.2010
KOM(2010) 245 endelig/2

CORRIGENDUM:

Annule et remplace le document COM(2010) 245 final du 19.5.2010
Concerne toutes les versions linguistiques

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En digital dagsorden for Europa

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En digital dagsorden for Europa

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Indsatsområderne for den digitale dagsorden	7
2.1.	Et dynamisk digitalt indre marked	7
2.2.	Interoperabilitet og standarder	15
2.3.	Tillid og sikkerhed	17
2.4.	Hurtig og ultrahurtig internetadgang.....	19
2.5.	Forskning og innovation	23
2.6.	Styrkede it-kundskaber og øget integration i informationsfundet	26
2.7.	Ikt-støttede fordele for samfundet.....	29
2.8.	Internationale aspekter af den digitale dagsorden.....	36
3.	Gennemførelse og styring	37

1. INDLEDNING

Det overordnede mål for den digitale dagsorden er at opnå bæredygtige økonomiske og sociale fordele af et digitalt indre marked baseret på hurtigt og ultrahurtigt internet og interoperable applikationer.

Krisen har tilintetgjort års økonomiske og sociale fremskridt og blotlagt strukturelle svagheder i Europas økonomi. Vores vigtigste mål i dag må være at få Europa tilbage på rette spor. For at sikre en bæredygtig fremtid må vi tænke ud over de kortsigtede opgaver. Stillet over for en aldrende befolkning og den verdensomspændende konkurrence har vi tre muligheder: vi kan arbejde hårdere, arbejde længere eller arbejde mere intelligent. Vi bliver nok nødt til at udnytte alle tre muligheder, men den tredje er den eneste måde, hvorpå vi kan sikre en stigende levestandard for europæerne. Den digitale dagsorden indeholder derfor en række forslag til foranstaltninger, som skal iværksættes hurtigst muligt for at få Europa tilbage på rette spor mod intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Disse foranstaltninger skal danne baggrund for de mere langsigtede forandringer, som vores stadig mere digitalt prægede økonomi og samfund vil føre med sig.

Europa-Kommissionen fremlagde i marts 2010 "Europa 2020"-strategien¹ for at komme ud af krisen og forberede EU's økonomi på det kommende årtis udfordringer. Europa 2020-strategien er en plan for, hvordan vi opnår høj beskæftigelse, produktivitet og social samhørighed samt en økonomi med lav CO₂-udledning, og denne plan skal gennemføres ved hjælp af konkrete foranstaltninger på EU- og medlemsstatsplan. Kampen for vækst og beskæftigelse kræver et klart engagement på højeste politiske plan og mobilisering af alle aktører i hele Europa.

Den digitale dagsorden for Europa er et af Europa 2020-strategiens syv flagskibsinitiativer og beskriver den centrale mulighedsskabende rolle, som brugen af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) er nødt til at spille, hvis det skal lykkes Europa at nå sine mål for 2020².

Formålet med denne dagsorden er at udstikke en kurs, der sikrer, at vi får mest muligt ud af det sociale og økonomiske potentiale i ikt, først og fremmest internettet, der er et afgørende medium for økonomisk og samfundsmæssig aktivitet: for forretninger, arbejde, leg, kommunikation og for at udtrykke os frit. Hvis dagsordenen gennemføres med succes, vil det medføre innovation, økonomisk vækst og forbedringer i hverdagen for både borgere og virksomheder. Større udbredelse og mere effektiv udnyttelse af digitale teknologier vil således sætte Europa i stand til at løfte de centrale udfordringer og øge livskvaliteten for Europas borgere, f.eks. gennem bedre sundhedstjenester, sikrere og mere effektive transportløsninger, et

---

¹ Europa 2020 – En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, KOM(2010) 2020.

² Den digitale dagsorden bygger på brede høringer, navnlig bidrag fra Kommissionens *Rapport om EU's digitale konkurrenceevne, 2009* (KOM 2009) 390, Kommissionens offentlige høring i 2009 om de fremtidige mål på ikt-området, konklusionerne af rådsmødet om transport, telekommunikation og energi i december 2009, Europa 2020-høringen og -strategien, ikt-sektorens bidrag til det spanske formandskabs strategi for et digitalt Europa, Europa-Parlamentets initiativbetænkning om *2015.eu* og erklæringen fra det uformelle ministermøde i Granada i april 2010. Alle disse dokumenter findes på: http://ec.europa.eu/information_society/europe/i2010/index_en.htm.

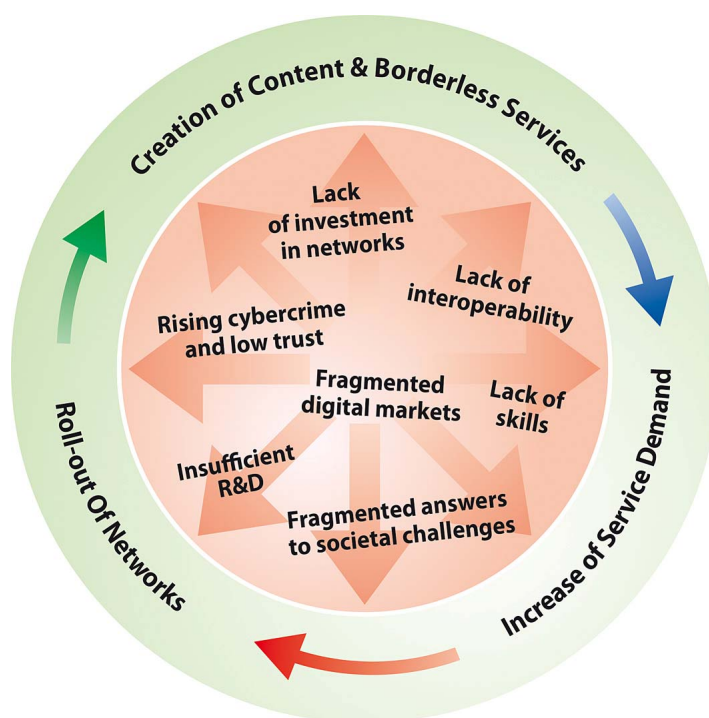
renere miljø, nye mediemuligheder og nemmere adgang til offentlige serviceydelser og kulturelt indhold.

Med en markedsværdi på 660 mia. EUR om året er ikt-sektoren direkte ansvarlig for 5 % af Europas BNP, men dens bidrag til den samlede produktivitetsvækst er langt større (20 % direkte fra ikt-sektoren og 30 % fra investeringer i ikt). Dette skyldes den høje grad af dynamik og innovation, der kendetegner sektoren, og den rolle, sektoren spiller som katalysator for forandring i andre sektorer på måden at drive forretning på. Samtidig er de sociale virkninger af ikt omfattende – således er der sket en ændring i livsstilen i og med, at mere end 250 millioner europæere dagligt bruger internettet, og at så godt som alle europæere har en mobiltelefon.

Udviklingen af højhastighedsnet i dag har samme revolutionerende virkning som udviklingen af elektricitet og transport havde for et århundrede siden. Med den nuværende udvikling inden for forbrugerelektronik udviskes skellene mellem de forskellige slags digitalt udstyr efterhånden. Tjenester smelter sammen og flytter fra den fysiske til den digitale verden, så de bliver tilgængelige hvor som helst og via hvilket som helst udstyr, det være sig en smartphone, en bærbar, en pc, en digitalradio eller et hdtv. Det forventes, at digitalt indhold og digitale applikationer i 2020 næsten udelukkende vil blive leveret via internet.

Informations- og kommunikationsteknologiens store potentiale kan udnyttes i et velfungerende positivt kredsløb. Der skal stilles tiltrækkende indhold og tjenester til rådighed i et interoperabelt internetsystem uden grænser. Dette stimulerer efterspørgslen efter højere hastigheder og kapacitet, der atter skaber forretningsmuligheder for investering i hurtigere net. Udbredelsen af hurtigere net åbner derpå mulighed for innovative tjenester, der udnytter de højere hastigheder. Denne proces illustreres af den ydre ring i **figur 1** (nedenfor).

Figur 1: Den digitale økonomis gode cirkel

Denne strøm af aktiviteter kan i høj grad være selvforstærkende. Den kræver rammer for erhvervslivet, der fremmer investeringer og iværksætterånd. Men selv om der ikke er tvivl om informations- og kommunikationsteknologiens transformerende kraft, er der store udfordringer at takle, før den kan udnyttes. Mange europæere er ved udvikle en digital livsstil, der bygger på en teknologi med verdensomspændende, grænseløs rækkevidde, og de kan ikke acceptere, at et indre marked, der er udtænkt før internettet, stadig i høj grad er ufuldstændigt, når det gælder onlineverdenen. Folks værdsættelse af digitale teknologier, det være sig som borgere, forbrugere eller arbejdere, forstyrres af bekymringer over privatlivets fred og sikkerheden, utilstrækkelig internetadgang, utilstrækkelig brugervenlighed, mangel på færdigheder eller manglende tilgængelighed for alle. Europæerne bliver frustrerede, når informations- og kommunikationsteknologierne ikke indfrier løftet om bedre offentlige serviceydelser. De er bekymrede over, at Europa ikke er ordentligt rustet til at høste udbytte af denne vækstsektor af videnøkonomien i en tid, hvor internettet har skærpet konkurrencen om investeringer, job og økonomisk indflydelse på globalt plan.

På grundlag af samråd med de berørte parter og den indsigt, som både Granada-erklæringen og Europa-Parlamentets betænkning har givet, har Kommissionen indkredset de syv alvorligste problemer. Disse er opført i den inderste ring i **figur 1** og beskrevet kort nedenfor. Hver for sig eller i kombination underminerer disse hindringer kraftigt bestræbelserne på at udnytte informations- og kommunikationsteknologierne, og det står klart, at der er behov for et dækkende og fælles modsvar på europæisk plan. Problemerne viser, at Europa halter bagefter sine handelspartnere. I dag downloades der fire gange så meget musik i USA som i EU på grund af et manglende legalt udbud og opsplittede markeder i EU. 30 % af europæerne har aldrig brugt internettet, lyslederbaserede højhastighedsnet har kun en dækningsgrad på 1 % i Europa, mens dækningsgraden i Japan er 12 % og i Sydkorea 15 %, og EU's udgifter til ikt-forskning og -udvikling udgør kun 40 % af udgifterne i USA.

- *Opsplittede digitale markeder*

Europa er stadig et kludetæppe af nationale onlinemarkeder, og problemer, der sagtens kan løses, forhindrer europæerne i at nyde fordelene ved et digitalt indre marked. Det er nødvendigt, at forretningsmæssigt og kulturelt indhold og tjenester kan udveksles over grænserne, og vi må sikre, at dette kan lade sig gøre, ved at udrydde lovgivningsmæssige hindringer, lette elektronisk betaling og fakturering, fremme tvistbilæggelse og styrke kundernes tillid. Der kan og skal gøres mere under de nuværende lovrammer for at skabe et indre marked i telesektoren.

- *Manglende interoperabilitet*

Europa høster endnu ikke det fulde udbytte af interoperabilitet. Svagheder i fastsættelsen af standarder, offentlige indkøb og koordineringen mellem de offentlige myndigheder forhindrer, at de digitale tjenester og det digitale udstyr, som europæerne bruger, fungerer så godt sammen, som de burde. Den digitale dagsorden bliver kun en succes, hvis der er interoperabilitet mellem dens forskellige dele og applikationer, og hvis disse er baseret på standarder og åbne platforme.

- *Stigende internetkriminalitet og risiko for lav tillid til nettene*

Europæerne vil ikke kaste sig ud i stadig mere raffinerede internetaktiviteter, medmindre de føler, at de – og deres børn – kan have fuld tillid til nettet. Europa må derfor sætte ind over for stigningen i nye former for kriminalitet - "internetkriminalitet" – der strækker sig fra misbrug af børn til identitetstyveri og angreb på internettet. Samtidig skaber mangfoldigheden af databaser og ny teknologi, der muliggør fjernovervågning af personer, nye udfordringer for forsvaret af europæernes grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred. Internettet er nu blevet så kritisk en informationsinfrastruktur for den enkelte såvel som for økonomien som helhed, at vores it-systemer og –net skal rustes og sikres mod alle mulige nye trusler.

- *Manglende investering i net*

Der skal gøres en øget indsats for at sikre, at alle får bredbånd med stigende hastighed, både via faste net og trådløs teknologi, og for at fremme investeringer i de nye, meget hurtige, åbne og konkurrencebaserede net, der vil blive hovedpulsårene i en fremtidig økonomi. Der skal især lægges vægt på at skabe de rette incitament til privat investering, som skal suppleres af nøje målrettede offentlige investeringer, uden at nettene genmonopoliseres, og samtidig skal frekvensressourcerne udnyttes bedre.

- *Utilstrækkelig forsknings- og innovationsindsats*

Europa investerer stadig for lidt i forskning, indsatsen er opsplittet, små og mellemstore virksomheders kreativitet udnyttes ikke tilstrækkeligt, og det lykkes ikke at omsætte forskningens intellektuelle forspring i innovative produkter og konkurrencefordele på markedet. Vi må bygge videre på vores forskningstalent og skabe et innovationsøkosystem, hvor europæisk baserede ikt-virksomheder af alle størrelser kan udvikle produkter i verdensklasse, som skaber efterspørgsel. Derfor må vi rette op på de nuværende mangler i forsknings- og innovationsindsatsen ved at tiltrække flere private midler, sørge for en bedre koordinering og samling af ressourcerne, give digitale smv'er lettere og hurtigere adgang til EU's forskningsmidler, etablere fælles forskningsinfrastruktur og innovationsklynger og udvikle standarder og åbne platforme for nye applikationer og tjenester.

- *Manglende it-kompetence*

Europa lider under voksende mangel på it-ekspertise og manglende it-færdigheder blandt almindelige brugere. Disse mangler udelukker mange borgere fra at deltage i det digitale samfund og den digitale økonomi og holder den store multiplikatoreffekt tilbage, som brugen af ikt kan have på produktivitetsvæksten. Dette problem kræver en koordineret indsats med medlemsstaterne og andre berørte parter i centrum.

- *Tabte muligheder for at løfte samfundsmæssige udfordringer*

Hvis det lykkes at udnytte informations- og kommunikationsteknologiens fulde potentiale, vil Europa langt bedre kunne løfte nogle af de mest akutte samfundsmæssige udfordringer: klimaændringer og andre forhold, der sætter pres på miljøet, den aldrende befolkning og de stigende sundhedsudgifter, udvikling af mere effektive offentlige serviceydelser, integrering af handicappede i samfundet,

digitalisering af Europas kulturarv og formidling af den til nuværende og fremtidige generationer, mv.

Nøgletiltagene i den digitale dagsorden er bygget op omkring behovet for at tage systematisk fat om disse syv problemområder, og som et horisontalt initiativ strækker dagsordenen sig over de tre vækstdimensioner, der er skitseret i Europa 2020-strategien. Problemområderne beskrives mere detaljeret i de enkelte afsnit nedenfor. Heraf fremgår det også, at der er et akut behov for de foranstaltninger, der foreslås som et sæt positive tiltag for at styrke Europas resultater på det sociale og økonomiske område. Kommissionen vil fortsat være på vagt over for yderligere, nye hindringer og gribe ind om nødvendigt.

Den digitale dagsorden kræver et vedholdende engagement på både EU- og medlemsstatsplan (herunder regionalt plan). Den kan ikke gennemføres uden et væsentligt bidrag fra de øvrige berørte parter, blandt andet unge "digitalt indfødte", som vi kan lære meget af. Dagsordenen giver et øjebliksbillede af de nuværende og forudsigelige problemer og muligheder, og det er tanken, at den skal udvikle sig i lyset af de erfaringer, vi gør, og i takt med de hurtige teknologiske og samfundsmæssige forandringer.

2. INDSATSOMRÅDERNE FOR DEN DIGITALE DAGSORDEN

2.1. Et dynamisk digitalt indre marked

Det er på tide, at et nyt indre marked giver os mulighed for at udnytte den digitale tidsalders fordele.

Internettet har ingen grænser, men onlinemarkederne både på verdensplan og i EU er stadig adskilt af en række barrierer, der påvirker ikke blot adgangen til fælleseuropæiske teletjenester, men også adgangen til det, der burde være verdensomspændende internettjenester og indhold. Dette er en uholdbar situation. For det første er produktion af attraktivt onlineindhold og onlinetjenester samt fri udveksling heraf på tværs af grænserne i EU afgørende for at stimulere efterspørgslen i den digitale økonomis gode cirkel. Imidlertid hæmmer den vedvarende opsplitning af markederne Europas konkurrenceevne i den digitale økonomi. Derfor er det ikke overraskende, at EU er ved at sakke agterud på markeder som medietjenester, både med hensyn til hvad brugerne har adgang til, og hvad angår forretningsmodeller, der kan skabe arbejdspladser i Europa. De fleste succesrige internetvirksomheder af nyere dato (f.eks. Google, eBay, Amazon og Facebook) er opstået uden for Europa³. For det andet er transaktioner i den digitale verden - trods vigtig lovgivning om det indre marked for e-handel, e-fakturering og e-signaturer - stadig for komplekse, da reglerne anvendes forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat. For det tredje hersker der stadig stor usikkerhed omkring forbrugernes og virksomhedernes rettigheder og retlige beskyttelse, når de handler online. For det fjerde er Europa langt fra et indre marked for teletjenester. Det indre

---

³ Kun én af de ni ikt-applikationsvirksomheder på Financial Times' liste over verden 500 største virksomheder er europæisk, og kun fire af de 54 websteder, der er mest besøgt af europæerne, er hjemmehørende i Europa.

marked trænger således til at blive ført grundigt ajour, så det kan følge med ind i internettidsalderen.

Hvis vi skal løse disse problemer, kræver det omfattende tiltag på en række områder, der beskrives i det følgende.

2.1.1. *Nemmere adgang til indhold*

Forbrugerne forventer med rette, at der er mindst lige så effektiv adgang til indhold på nettet som andre steder. Europa savner et samlet marked i indholdssektoren. Hvis en onlinemusikbutik for eksempel vil oprette en europadækkende tjeneste, er den nødt til at forhandle med en lang række rettighedsforvaltningsselskaber i 27 forskellige lande. Forbrugerne kan købe cd'er i enhver almindelig butik, men er ofte udelukket fra at købe musik via netbutikker på tværs af grænserne i EU, fordi rettigheder licenseres på nationalt plan. Denne situation står i modsætning til de forholdsvis enkle forretningsvilkår og distributionskanaler i andre dele af verden, især USA, men minder om forholdene på andre opsplittede markeder, f.eks. i Asien (**figur 2**).

For at bevare rettighedshavernes og brugernes tillid og fremme licensering på tværs af grænserne er vi nødt til at **forbedre den kollektive rettighedsforvaltning** ved at gøre den mere gennemskuelig og tilpasse den til den teknologiske udvikling. Enklere, mere ensartede og teknologineutrale løsninger på **grænseoverskridende og europadækkende licensering** i den audiovisuelle sektor vil stimulere kreativiteten og hjælpe indholdsproducenter og indholdsformidlere og dermed også være til gavn for Europas borgere. Sådanne løsninger bør sikre rettighedshavernes aftalefrihed. Rettighedshaverne bør ikke forpligtes til at indgå licensaftaler, der dækker hele Europa, men bør fortsat frit kunne begrænse deres licenser til bestemte områder og fastsætte licensafgifterne på grundlag af kontrakter.

Om nødvendigt vil Kommissionen undersøge yderligere mulige foranstaltninger, hvor der tages hensyn til de særlige kendetegn ved de forskellige former for onlineindhold. I den forbindelse vil Kommissionen på nuværende tidspunkt hverken udelukke eller foretrække noget bestemt tiltag eller retligt instrument. Disse spørgsmål er også blevet drøftet af Mario Monti i rapporten om en ny strategi for det indre marked, der blev forelagt for Europa-Kommissionens formand den 9. maj 2010, og som Kommissionen vil følge op på med en meddelelse inden sommeren 2010⁴.

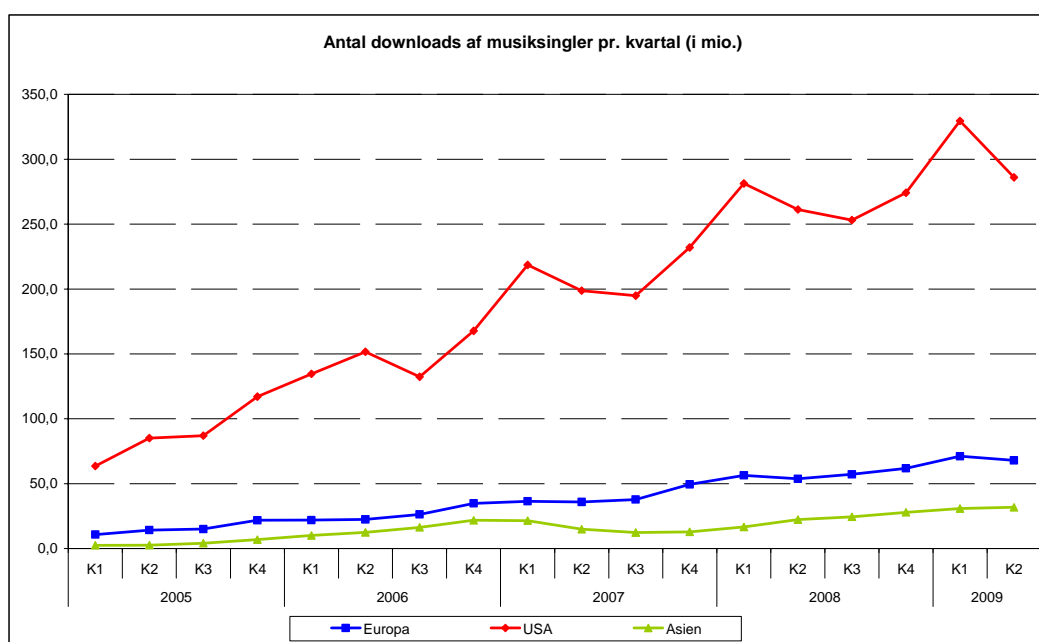
Digital distribution af kulturelt, journalistisk og kreativt indhold er billigere og hurtigere end konventionel distribution og gør det derfor muligt for forfattere og indholdsleverandører at nå ud til et nyt og større publikum. Europa må sætte skub i produktionen og distributionen (på alle platforme) af digitalt indhold. Vi har en række stærke europæiske forlagsvirksomheder, men der er brug for flere konkurrencebaserede onlineplatforme. Dette kræver innovative forretningsmodeller, der gør det muligt at få adgang til og betale for indhold på mange forskellige måder og skaber en retfærdig balance mellem rettighedshavernes indtægter og den brede befolknings krav på adgang til indhold og viden. Hvis alle berørte parter samarbejder

---

⁴ Se http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/press-releases/pdf/20100510_1_en.pdf, kapitel 2.3

på aftalebasis, skal der ikke nødvendigvis lovgivning til, for at sådanne nye forretningsmodeller kan slå igennem. Lovlig adgang til et bredt og attraktivt udbud af indhold på nettet vil også være et effektivt middel mod piratkopiering.

Figur 2: Mængden af musik, der downloades: fire gange større i USA end i EU

Kilde: Screen Digest

De offentlige myndigheder bør medvirke til at styrke markederne for onlineindhold. De udfordringer, der er forbundet med sammensmeltningen af sektorer, bør tages op ved enhver gennemgang og revision af den offentlige politik, herunder skattepolitikken. For eksempel kan myndighederne stimulere indholdsmarkederne ved at stille **den offentlige sektors informationer** til rådighed på åbne, effektive og ikke-diskriminerende vilkår. Dette er en vigtig kilde til potentiel vækst i innovative onlinetjenester. Der er allerede sket en delvis samordning af vilkårene for videreanvendelse af disse informationsressourcer⁵, men offentlige instanser skal desuden forpligtes til at give adgang til deres dataressourcer for grænseoverskridende applikationer og tjenester⁶.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 1: forenkle clearing, forvaltning og licensering af ophavsret på tværs af grænserne** ved
  - at forbedre forvaltningen af (online)rettigheder og mulighederne for europadækkende licensering samt gøre vilkårene mere gennemskuelige ved at foreslå et **rammedirektiv om kollektiv rettighedsforvaltning** inden

⁵ Direktiv 2003/98/EF om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer.

⁶ I den forbindelse skal der også tages hensyn til den nylige henstilling fra OECD-rådet om bedre adgang til og mere effektiv udnyttelse af den offentlige sektors informationer.

udgangen af 2010

- at skabe retsgrundlag for at lette digitalisering og formidling af kulturelle værker i Europa ved at foreslå et **direktiv om forældreløse værker** inden udgangen af 2010 og indlede en dialog med interesseparterne om yderligere foranstaltninger vedrørende **værker, der ikke trykkes længere**, suppleret af databaser over eksisterende rettigheder
- inden udgangen af 2012 tage **direktivet om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer** op til fornyet overvejelse, særlig anvendelsesområdet og principperne for adgangs- og brugsafgifter
- **Andre tiltag:**
  - senest i 2012 aflægge rapport på grundlag af en bred høring af de berørte parter om behovet for yderligere tiltag (ud over kollektiv rettighedsforvaltning) for at sikre, at EU's borgere, onlineindholdsudbydere og rettighedshavere kan nyde fuld fordel af det digitale indre marked, herunder tiltag for at fremme grænseoverskridende og europadækkende licenser, uden i denne fase at udelukke eller foretrække bestemte løsninger
  - som forberedelse herpå udsende en grønbog om muligheder og problemer i forbindelse med onlinedistribution af audiovisuelle værker og andet kreativt indhold senest i 2010
  - senest i 2012 aflægge rapport på grundlag af revurderingen af direktivet om håndhævelse af intellektuel ejendomsret og en bred høring af de berørte parter om behovet for yderligere tiltag for at styrke beskyttelsen mod vedvarende krænkelse af intellektuel ejendomsret i onlineverdenen, i overensstemmelse med regelsættet for elektronisk kommunikation og den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred.

2.1.2. *Forenkling af elektronisk handel på tværs af grænserne*

De europæiske forbrugere får stadig ikke de fordele i form af lavere priser og større udvalg, som det indre marked burde medføre, fordi elektronisk handel er for kompliceret. Opsplitningen af markederne begrænser også efterspørgslen efter elektronisk handel på tværs af grænserne. Mindre end én ud af ti e-handelstransaktioner er grænseoverskridende, og europæerne finder det ofte nemmere at gennemføre en elektronisk handel med et amerikansk firma end med en virksomhed fra et andet europæisk land. Ikke mindre end 92 % af dem, der bestiller varer eller tjenesteydelser på internettet, køber fra sælgere i deres eget land. Tekniske eller juridiske hindringer som for eksempel afvisning af kreditkort fra et andet land er årsag til, at ikke mindre end 60 % af de ordrer, der afgives via internet, slår fejl. Dette understreger det akutte behov for at komme af med de retlige barrierer, der forhindrer europæiske virksomheder i at drive forretning på tværs af grænserne. Kommissionen har påpeget disse barrierer i meddelelsen om grænseoverskridende e-handel fra virksomhed til forbruger i EU⁷.

Europa har en fælles valuta, men markedet for **elektroniske betalinger** og **elektronisk fakturering** er stadig opdelt langs de nationale grænser. Kun på et

⁷ KOM(2009) 557.

integreret betalingsmarked kan virksomheder og forbrugere nyde godt af sikre og effektive betalingsmetoder⁸. Derfor bør **det fælles eurobetalingsområde (SEPA)** gennemføres hurtigst muligt. SEPA vil også danne grundlag for nye tillægstjenester i tilknytning til betalinger og for udvikling af en europæisk ramme for elektronisk fakturering.

Direktivet om e-penge⁹ bør gennemføres hurtigt, så der åbnes mulighed for, at nye markedsdeltagere kan tilbyde innovative e-pengeløsninger – f.eks. "mobilpengepunge" – uden at beskyttelsen af forbrugernes midler forringes. Dette nye marked kan nå op på en værdi af 10 mia. EUR i 2012.

Teknologi til forvaltning af elektronisk identitet (eID) og autentificeringstjenester er af afgørende betydning for transaktioner på internettet både i den private og den offentlige sektor. I dag er den mest almindelige autentificeringsmetode brug af kodeord. I mange applikationer er dette muligvis tilstrækkeligt, men der er et stigende behov for mere sikre løsninger¹⁰. Da der vil være tale om mange forskellige løsninger, bør sektoren – støttet af politiske tiltag, særlig e-forvaltningstjenester – sørge for interoperabilitet på grundlag af standarder og åbne udviklingsplatforme.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 2:** sikre, at det fælles eurobetalingsområde gennemføres fuldt ud, eventuelt ved inden udgangen af 2010 at vedtage bindende retlige bestemmelser med en frist for, hvornår overgangen skal være afsluttet, samt fremme udviklingen af en europæisk interoperabilitetsramme for elektronisk fakturering ved at udsende en meddelelse om dette emne og skabe et forum for de berørte parter
- **Nøgletiltag 3:** i 2011 fremsætte forslag om revision af **direktivet om elektroniske signaturer** med det formål at skabe et retsgrundlag for grænseoverskridende anerkendelse af og interoperabilitet mellem **sikre e-autentificeringssystemer**
- **Andre tiltag:**
  - inden udgangen af 2010 vurdere **virkingen af direktivet om e-handel** på onlinemarkederne og fremsætte konkrete forslag

Medlemsstaterne bør

- hurtigt og konsekvent gennemføre **de centrale direktiver, der danner grundlag for det digitale indre marked**, herunder tjenesteydelsesdirektivet, direktivet om urimelig handelspraksis og regelsættet for elektronisk kommunikation
- senest i 2013 gennemføre **momsdirektivet**¹¹, der skal sikre, at elektroniske fakturaer behandles på lige fod med papirfakturaer.

⁸ E-betaling og e-fakturering er en forudsætning for e-retspleje, herunder elektroniske småkravsprocedurer og onlinebetaling af sagsomkostninger.

⁹ Direktiv 2009/110/EF om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed.

¹⁰ Derfor har Kommissionen foreslået en europæisk strategi for identitetsforvaltning som led i gennemførelsen af Stockholmprogrammet, KOM(2010) 171.

¹¹ Om ændring af direktiv 2006/112/EF, som foreslået af Kommissionen i 2009.

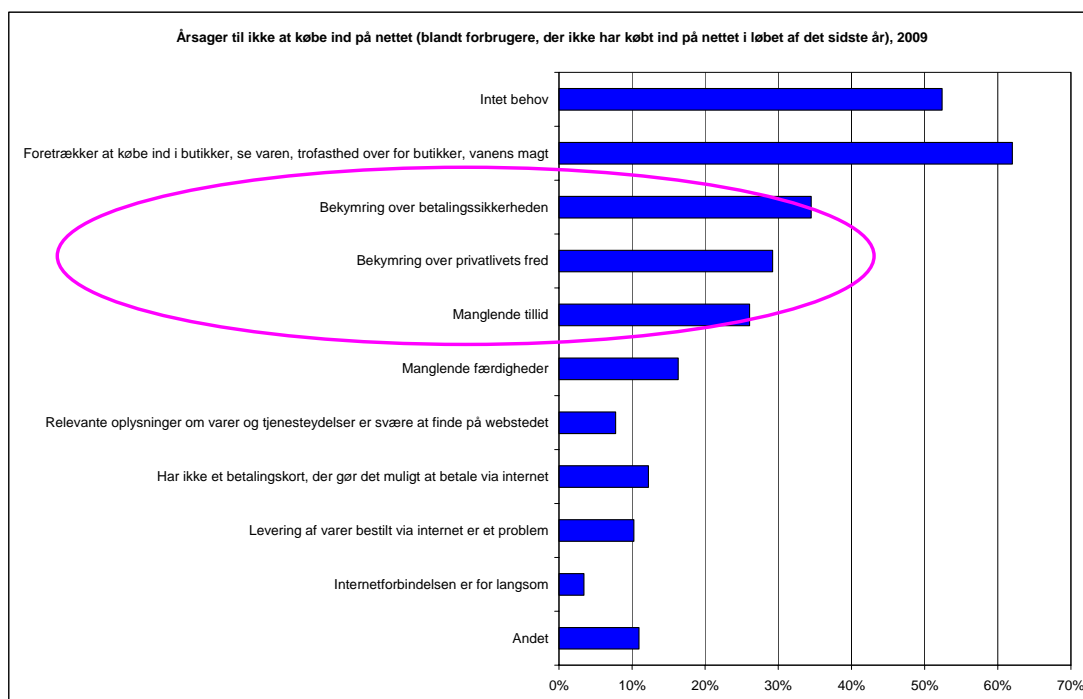
2.1.3. Opbygning af tillid til den digitale verden

Takket være EU-lovgivningen nyder EU-borgerne i dag en række rettigheder, der er relevante i den digitale verden, blandt andet ytrings- og informationsfrihed, beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, krav om transparens og adgang til telefon- og internettjenester af en fastlagt minimumskvalitet.

Fastlæggelsen af disse rettigheder er imidlertid spredt ud over forskellige retsakter, og det er ikke altid let at få styr på, hvad de omfatter. Brugerne skal kunne finde samlede, enkle beskrivelser af deres rettigheder og pligter, præsenteret på en klar og forståelig måde, f.eks. via online-fora i stil med eYou-guiden¹².

Den manglende tillid til onlineverdenen hæmmer i høj grad udviklingen af Europas onlineøkonomi. Blandt personer, der ikke købte ind på nettet i 2009, var nogle af de vigtigste årsager bekymring over betalingssikkerheden, bekymring over privatlivets fred og manglende tillid (se **figur 3** nedenfor). Den igangværende samlede vurdering af lovrammerne for databeskyttelse har til formål at modernisere alle relevante retsakter, så de kan danne grundlag for at løfte globaliseringens udfordringer og for at skabe teknologineutrale måder at øge tilliden blandt forbrugerne på ved hjælp af styrkede rettigheder.

Figur 3: Grunde til ikke at købe ind på nettet (blandt forbrugere, der ikke har købt ind på nettet i 2009)

Kilde: Eurostat, 2009. Undersøgelse af husstandes og enkeltpersoners brug af ikt i EU.

Forbrugerne vil ikke **købe ind på nettet**, hvis de ikke føler, at deres rettigheder er klart fastlagt og beskyttet. Direktivet om e-handel stiller gennemsækeligheds- og informationskrav over for udbydere af informationssamfundstjenester og fastlægger

¹²

<http://www.ec.europa.eu/eyouguide>.

minimumsinformationskrav for kommerciel kommunikation¹³, men det er vigtigt at føre nøje tilsyn med tjenesterne for at sikre, at kravene overholdes.

Direktivet om urimelig handelspraksis¹⁴ og direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser¹⁵ vil afhjælpe problemet til en vis grad. Direktivforslaget om forbrugerrettigheder¹⁶ skal vedtages hurtigt, så forbrugernes og virksomhedernes tillid til e-handel på tværs af grænserne styrkes. Kommissionen vil også undersøge, hvordan rettighederne for forbrugere, der køber digitale produkter, kan forbedres. Onlinetransaktioner på tværs af grænserne kan også lettes ved, at europæisk aftaleret samordnes ud fra princippet om et højt niveau af forbrugerbeskyttelse. Kommissionen vil desuden lægge en EU-dækkende strategi for at forbedre de alternative tvistbilæggelsesordninger, foreslå et EU-dækkende onlineklagesystem for e-handel og forbedre adgangen til retspleje via nettet. Endvidere kunne man gøre det nemmere at sammenligne forbrugerpriserne, f.eks. via websteder om benchmarking, produktafprøvning og prissammenligning, og derved øge konkurrencen og styrke forbrugerbeskyttelsen.

Endnu en mulighed for at styrke tilliden til elektronisk handel er at indføre **EU-tillidsmærker** for salgwebsteder. Kommissionen vil forfølge denne ide i samråd med alle de berørte parter.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 4:** inden udgangen af 2010 **tage EU's regler for databeskyttelse op til fornyet overvejelse** med det formål at styrke borgernes rettigheder og deres tillid
- **Andre tiltag:**
  - senest i 2012 foreslå et **aftaleretligt instrument som supplement til direktivet om forbrugerrettigheder** for at rette op på opsplitningen i aftaleretten, særlig på onlineområdet
  - senest i 2011 udsende en grønbog om initiativer vedrørende alternativ tvistbilæggelse for forbrugere i EU med henblik på at fremsætte forslag om en **EU-dækkende ordning for onlinetvistbilæggelse** for e-handelstransaktioner senest i 2012
  - undersøge forslag om en **kollektiv klageordning** på grundlag af en høring af de berørte parter
  - senest i 2012 udsende en **EU-kodeks over onlinerettigheder**, der sammenfatter de eksisterende rettigheder for internetbrugere på en klar og lettilgængelig måde, suppleret af en årlig oversigt over tilfælde af brud på forbrugerbeskyttelseslovgivningen og passende håndhævelsesforanstaltninger, i koordinering med det europæiske netværk af

¹³ Direktiv 2000/31/EF. Derudover kan det være nødvendigt at tilpasse visse bestemmelser, f.eks. om begrænset ansvar i forbindelse med informationssamfundstjenester, til den teknologiske udvikling.

¹⁴ Direktiv 2005/29/EF.

¹⁵ Direktiv 2002/65/EF.

¹⁶ Jf. http://ec.europa.eu/consumers/rights/cons_acquis_en.htm.

forbrugerbeskyttelsesorganisationer

- senest i 2012 etablere et interessepartsforum vedrørende **onlinetillidsmærker**, særlig for detailsalgssider.

2.1.4. *Styrkelse af det indre marked for teletjenester*

I dag er Europas telekommunikationsmarkeder opdelt langs landegrænserne, med rent nationale i stedet for europadækkende nummer-, tilladelses- og frekvensforvaltningsordninger. Denne struktur udfordres i stigende grad af den globale konkurrence og internettet.

Kommissionens højeste prioritet er en **hurtig og sammenhængende gennemførelse af det reviderede regelsæt for elektronisk kommunikation**, kombineret med en bedre koordinering af brugsvilkårene for frekvenser og, hvor det er nødvendigt, samordning af anvendelsen af frekvensbånd, så der kan opnås stordriftsfordele på både udstyrs- og tjenestemarkederne. Det er en forudsætning for det indre marked, at reguleringsspørgsmål gribes ens an overalt, og derfor vil Kommissionen lægge særlig vægt på at vejlede om de centrale reguleringsprincipper i regelsættet for elektronisk kommunikation, særlig metoderne til omkostningsfastsættelse og princippet om ikke-diskrimination, og den vil også søge varige løsninger i roamingproblematikken inden udgangen af 2012.

Kommissionen vil også udnytte den ekspertise, som den nyligt oprettede Særlig Udvalgt af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation råder over, til at **take de problemer, der forhindrer europæiske virksomheder og borgere i at gøre størst mulig brug af grænseoverskridende elektroniske kommunikationstjenester**. For eksempel kan en bedre samordning af de nationale nummerordninger på grundlag af det nuværende regelsæt gavne europæiske fabrikanter og detailforhandlere ved at muliggøre salg, eftersalgsservice og kundehenvendelser via et fælles europadækkende nummer. Bedre fungerende samfundsnyttige numre (f.eks. 116-numrene til hotlines til meldinger om forsvundne børn) vil være til gavn for borgerne i almindelighed. Ligeledes vil det øge konkurrencen og styrke forbrugerbeskyttelsen, hvis det bliver nemmere at sammenligne bruger- og forbrugerpriser (f.eks. ved hjælp af benchmarkanalyser).

Endelig vil Kommissionen, blandt andet på grundlag af praktiske input fra de berørte parter, vurdere de **samfundsøkonomiske omkostninger ved ikke at have et indre marked for telekommunikation**, skitsere fordelene ved et bedre integreret marked og foreslå passende skridt til at nedbringe disse omkostninger.

TILTAG

Kommissionen vil

- foreslå en øget samordning af vilkårene for tildeling af **nummerressourcer til kommercielle tjenester i Europa senest i 2011**
- på grundlag af **EU's frekvenspolitikprogram**¹⁷ koordinere de tekniske og retlige vilkår for anvendelsen af frekvenser og, om nødvendigt, samordne anvendelsen af frekvensbånd, så der kan opnås stordriftsfordele på udstyrsmarkederne, og forbrugere kan benytte det samme udstyr og de samme tjenester overalt i EU
- senest i 2011 gennemføre en undersøgelse af **omkostningerne ved ikke at have et indre marked for telekommunikation** med henblik på at tage yderligere skridt til at styrke fordelene ved det indre marked.

2.2. Interoperabilitet og standarder

Der skal være fuld interoperabilitet mellem it-produkter og –tjenester, for at vi kan opbygge et ægte digitalt samfund.

Internettet er det bedste eksempel på, hvor vigtig teknisk **interoperabilitet** er. Internettets åbne arkitektur har givet milliarder af mennesker over hele verden udstyr og tjenester, der fungerer sammen. Men for at vi kan høste det fulde udbytte af anvendelsen af ikt, skal interoperabiliteten mellem udstyr, applikationer, datalagre, tjenester og net yderligere forbedres.

2.2.1. Bedre ikt-standardisering

De europæiske standardiseringsrammer er nødt til at følge med den hastige udvikling på teknologimarkederne, fordi **standarder** er afgørende for interoperabilitet. Kommissionen vil fortsætte **revurderingen af den europæiske standardiseringspolitik** og følge op på hvidbogen om modernisering af ikt-standardiseringen i EU¹⁸ og den offentlige høring herom. På baggrund af den voksende betydning af ikt-standarder, der er udviklet af visse globale fora og konsortier, er det et vigtigt mål at sikre, at standarderne kan udnyttes i lovgivningen og i offentlige indkøb.

Desuden kan gennemskuelige regler for forudgående offentliggørelse af oplysninger om **væsentlige intellektuelle ejendomsrettigheder** og **licensvilkår** i forbindelse med standardisering, der navnlig indarbejdes i den kommende reform af EU's standardiseringspolitik og i ajourførte konkurrenceregler for horisontale samarbejdsaftaler, bidrage til lavere royaltyskrav for brug af standarder og dermed til lavere omkostninger ved markedsadgang.

¹⁷ Se nøgletiltag 8.

¹⁸ Modernisering af ikt-standardiseringen i EU - vejen frem, KOM (2009) 324.

2.2.2. Bedre udnyttelse af standarder

De offentlige myndigheder bør udnytte hele viften af **relevante standarder** bedst muligt, når de køber hardware, software og it-tjenester, for eksempel ved at vælge standarder, der kan implementeres af alle interesserede leverandører, således at konkurrencen øges, og risikoen for at blive låst fast til bestemte systemer mindskes.

2.2.3. Forbedring af interoperabiliteten gennem koordinering

Et vigtigt skridt i indsatsen for at fremme interoperabilitet mellem offentlige administrationer bliver Kommissionens vedtagelse af en ambitiøs **europæisk strategi for interoperabilitet** og **den europæiske interoperabilitetsramme**, der skal udformes under ISA-programmet (interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder)¹⁹.

Da ikke alle vidt udbredte teknologier er baseret på standarder, er der risiko for, at fordelene ved interoperabilitet går tabt på visse områder. Kommissionen vil undersøge, om der kan iværksættes **initiativer, der kan få vigtige markedsdeltagere til at frigive interoperabilitetsoplysninger på licens**, og som samtidig fremmer innovation og konkurrence.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 5:** som led i revurderingen af EU's standardiseringspolitik foreslå retlige foranstaltninger vedrørende ikt-interoperabilitet inden udgangen af 2010 med det formål at ændre **reglerne for gennemførelse af ikt-standarder i Europa**, så det bliver muligt at anvende visse ikt-foraers og –konsortiers standarder
- Andre tiltag:
  - fremme passende regler for væsentlige intellektuelle ejendomsrettigheder og licensvilkår i forbindelse med standardisering, herunder for **forudgående offentliggørelse af oplysninger**, særlig ved at udstede retningslinjer inden udgangen af 2011.
  - offentliggøre en meddelelse i 2011 med **vejledning** om sammenhængen mellem ikt-standardisering og offentlige indkøb, der kan hjælpe de offentlige myndigheder til at **bruge standarder til at opnå øget effektivitet og mindske risikoen for at blive låst fast til bestemte systemer**
  - fremme interoperabilitet ved i 2010 at vedtage en **europæisk interoperabilitetsstrategi** og en **europæisk interoperabilitetsramme**
  - undersøge, om der kan iværksættes **initiativer**, der kan få vigtige markedsdeltagere til at frigive **interoperabilitetsoplysninger** på licens, og aflægge rapport herom senest i 2012.

¹⁹ Interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder (ISA), EUT L 260 af 3.10.2009, s. 20. ISA erstatter Idabc-programmet (Interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere, EUT L 181 af 18.5.2004, s. 25).

Medlemsstaterne bør

- anvende den **europæiske interoperabilitetsramme** på nationalt plan fra 2013
- opfylde **forpligtelserne vedrørende interoperabilitet og standarder** i Malmö- og Granadaerklæringerne senest i 2013.

2.3. Tillid og sikkerhed

Europæerne vil ikke tage teknologi til sig, som de ikke har tillid til – den digitale tidsalder er hverken "big brother" eller "wild web".

Brugerne skal kunne færdes sikkert på nettet. Ligesom i den fysiske verden kan kriminalitet heller ikke tolereres på nettet. Dertil kommer, at nogle af de mest innovative og avancerede onlinetjenester – som elektroniske banktjenester og sundhedstjenester – simpelthen ikke kan eksistere, hvis teknologien ikke er fuldt ud pålidelig. Hidtil har internettet vist sig bemærkelsesværdigt sikkert, robust og stabilt, men it-nettene og slutbrugernes terminaler er fortsat sårbare over for en lang række trusler i stadig udvikling: i de seneste år er mængden af spammail vokset i den grad, at den hæmmer e-mailtrafikken på internettet betydeligt - diverse skøn tyder på, at spam udgør mellem 80 % og 98 % af al elektronisk post²⁰ - og samtidig er spam med til at sprede et væld af virusser og andre former for skadelige software. Identitetstyveri og internetbedrageri er en voksende plage. Angrebene blive mere og mere raffinerede (trojanske heste, botnet, mm.) og har ofte et økonomisk motiv. Der kan også ligge politiske motiver bag, sådan som det var tilfældet med de internetangreb, der blev rettet mod Estland, Litauen og Georgien for nylig.

At modgå disse trusler og styrke sikkerheden i den digitale verden er et fælles ansvar, der skal løftes såvel af den enkelte som af private og offentlige organisationer, både på nationalt og internationalt plan. For eksempel kan der i kampen mod seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi etableres indberetningsfora på medlemsstats- og EU-plan og tages skridt til at fjerne skadeligt indhold. Oplysnings- og bevidstgørelseskampagner rettet mod den brede befolkning er også en nødvendighed: EU og medlemsstaterne kan øge indsatsen, bl.a. via Safer Internet-programmet, for at undervise børn og familier i, hvordan de færdes sikkert på internettet, og for at undersøge, hvordan brug af onlineteknologi påvirker børn. Tjenesteudbydere bør også tilskyndes til at videreudvikle og gennemføre selvreguleringsordninger, særlig med henblik på at beskytte mindreårige, der benytter deres tjenester.

Retten til privatlivets fred og til beskyttelse af personoplysninger er grundlæggende rettigheder i EU, og de skal håndhæves effektivt - også på nettet - ved hjælp af det bredest mulige udvalg af midler, fra almen anvendelse af princippet om "indbygget databeskyttelse"²¹ i de relevante ikt-teknologier, til sanktioner med afskrækkende virkning, hvor det er nødvendigt. EU's reviderede regelsæt for elektronisk kommunikation tydeliggør netoperatørernes og tjenesteudbydere ansvar, blandt andet deres pligt til at indberette brud på persondatasikkerheden. I forbindelse med

²⁰ Se f.eks. Det Europæiske Net- og Informationssikkerhedsagenturs undersøgelse af spam i 2009 (januar 2010).

²¹ Ifølge dette princip skal hensynet til privatlivets fred og databeskyttelse indarbejdes i alle faser af en teknologisk livscyklus, fra den første udformning til indførelse på markedet, brug og bortskaffelse.

den nyligt iværksatte revurdering af de generelle lovrammer for databeskyttelse vil muligheden for at udvide kravet om indberetning af brud på sikkerheden blive drøftet. Gennemførelsen af forbuddet mod spam vil blive styrket via netværket for forbrugerbeskyttelsessamarbejde.

En effektiv og hurtig gennemførelse af EU's handlingsplan for beskyttelse af kritisk informationsinfrastruktur²² og af Stockholmprogrammet²³ vil udløse en bred vifte af foranstaltninger på området net- og informationssikkerhed og i kampen mod internetkriminalitet. For at gøre det muligt at gribe øjeblikkeligt ind over for sikkerhedsproblemer bør der blandt andet etableres et velfungerende og mere omfattende netværk af it-beredskabsenheder (CERT) i Europa, også for EU-institutionerne. Det er afgørende, at it-beredskabsenhederne og de retshåndhavende myndigheder samarbejder, og der bør skabes et system af kontaktpunkter, der kan være med til at forebygge internetkriminalitet og håndtere nødsituationer som f.eks. angreb på internettet. Europa må også have en strategi for identitetsforvaltning, navnlig for at der kan tilbydes sikre og effektive e-forvaltningstjenester²⁴.

Endelig er det nødvendigt, at samarbejdet mellem de relevante aktører tilrettelægges på verdensplan, for at truslerne mod sikkerheden kan bekæmpes og afbødes effektivt. Dette kan ske som led i drøftelserne om forvaltning af internettet. På det mere praktiske plan bør der gennemføres internationalt koordinerede målrettede informationssikkerhedstiltag, og der bør gøres en fælles indsats for at bekæmpe it-kriminalitet med støtte fra et moderniseret Europæisk Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA).

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 6:** i 2010 forelægge initiativer, der sigter mod en **styrket og højt profileret net- og informationssikkerhedspolitik**, herunder lovgivningsforslag om et moderniseret Europæisk Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) og foranstaltninger, der skal gøre det muligt at gribe hurtigere ind i tilfælde af angreb på internettet, bl.a. en it-beredskabsenhed for EU-institutionerne
- **Nøgletiltag 7:** forelægge initiativer, herunder lovgivningsforslag, til **bekæmpelse af angreb på informationssystemer** inden udgangen af 2010 og regler for retsmyndighed i internetverdenen på europæisk og internationalt plan senest i 2013
- **Andre tiltag:**
  - etablere et **europæisk forum for spørgsmål om internetkriminalitet** senest i 2012
  - senest i 2011 undersøge muligheden for at oprette et **europæisk center for bekæmpelse af internetkriminalitet**
  - samarbejde med relevante parter verden over om navnlig at styrke den **globale risikostyring** i den digitale og den fysiske verden og iværksætte internationalt

²² KOM(2009) 149.

²³ KOM(2010) 171.

²⁴ En sådan strategi er foreslået som led i Stockholmprogrammet.

koordinerede målrettede tiltag mod it-kriminalitet og angreb på sikkerheden

- støtte EU-dækkende internetberedskabsøvelser fra 2010
- undersøge muligheden for at udvide bestemmelserne om indberetning af brud på sikkerheden som led i ajourføringen af EU's lovrammer for beskyttelse af personoplysninger²⁵, der skal gøre reglerne mere sammenhængende og øge retssikkerheden
- senest i 2011 udstikke retningslinjer for gennemførelsen af det nye regelsæt for elektronisk kommunikation, for så vidt angår **beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger**
- støtte **meldepunkter for ulovligt indhold på nettet** (hotlines) og nationalt tilrettelagte oplysningskampagner om onlinesikkerhed over for børn samt styrke det europæiske samarbejde og udveksling af bedste praksis på dette område
- fremme dialogen mellem de forskellige berørte parter og selvregulering blandt europæiske og internationale tjenesteudbydere (f.eks. udbydere af socialnetværkstjenester og mobilkommunikation), særlig med hensyn til mindreåriges brug af deres tjenester.

Medlemsstaterne bør

- senest i 2012 etablere **et velfungerende netværk af it-beredskabsenheder (CERT) på nationalt plan**, så hele Europa bliver dækket
- i samarbejde med Kommissionen gennemføre **storstilede angrebssimuleringsforsøg** og afprøve afbødningsstrategier inden udgangen af 2010
- sørge for, at der er fuldt fungerende **hotlines til indberetning af stødende og skadeligt indhold på nettet**, tilrettelægge oplysningskampagner for børn om onlinesikkerhed og undervisning i onlinesikkerhed i skolerne samt tilskynde udbydere af onlinetjenester til at indføre selvregulering for at beskytte børn, der bruger internet, senest i 2013
- fra 2010 og senest i 2012 oprette eller tilpasse **nationale indberetningsfora** med Europols forum for internetkriminalitet som model.

2.4. Hurtig og ultrahurtig internetadgang

Vi har brug for et meget hurtigt internet, for at økonomien kan vokse kraftigt og skabe arbejdspladser og velstand, og for at borgerne kan få adgang til det indhold og de tjenester, de ønsker.

Den fremtidige økonomi bliver en netbaseret videnøkonomi med internettet i centrum. Europa har brug for almindeligt udbredt hurtig og ultrahurtig internetadgang til konkurrencedygtige priser. I Europa 2020-strategien understreges det, at udbygningen af bredbåndsnet er et vigtigt middel til at fremme social integration og øge konkurrenceevnen i EU. Målsætningen om, at alle europæere senest i 2013 skal have grundlæggende bredbåndsadgang til internettet, gælder

²⁵

Se nøgletiltag 4.

fortsat, og Europa 2020-strategien skal desuden at sikre, at 1) alle europæere i 2020 har adgang til meget hurtigere internethastigheder på over 30 Mbps, og 2) at mindst 50 % af de europæiske husstande har internetforbindelser på over 100 Mbps i 2020.

For at nå disse ambitiøse mål er det nødvendigt at udvikle en helhedsstrategi, der bygger på en blanding af teknologier og sigter parallelt mod to ting: på den ene side at sikre almen bredbåndsdækning (ved en kombination af faste og trådløse forbindelser) med internethastigheder, der gradvist stiger op til 30 Mbps og derover, og på den anden side efterhånden at fremme udbygning og brug af den næste generation af accesnet (NGA) i en stor del af EU, med ultrahurtige internetforbindelser på over 100 Mbps.

2.4.1. *Bredbåndsdækning overalt og stigende hastigheder*

Uden en kraftig offentlig indsats risikerer vi at ende med et utilfredsstillende resultat, hvor hurtige bredbåndsnets er koncentreret i nogle få tætbefolkede områder, og hvor der er store omkostninger forbundet med at komme ind på markedet samt høje priser for forbrugerne. De ekstra fordele, som sådanne net skaber for økonomien og samfundet, berettiger en offentlig politik, der kan sikre bredbåndsdækning overalt og stigende hastigheder.

Derfor agter Kommissionen at udsende en meddelelse, der skitserer en fælles ramme, inden for hvilken EU's og medlemsstaternes politikker bør udvikles, så målene for Europa 2020-strategien kan nås. Disse politikker bør navnlig tage sigte på at nedbringe de omkostninger, der er forbundet med at anlægge bredbåndsnets i alle områder af EU, ved at sikre en ordentlig planlægning og koordinering samt mindske den administrative byrde. For eksempel bør de kompetente myndigheder sikre, at der i forbindelse med offentlige og private anlægsarbejder systematisk anlægges bredbåndsnets og kabler i bygninger, at rettigheder til at installere faciliteter cleares, og at der foretages en kortlægning af passiv infrastruktur, der er egnet til kabelføring.

Trådløse bredbåndsnets (både jord- og satellitbaserede) kan være med til at sikre dækning overalt, også i afsides liggende områder og landdistrikter. Det centrale problem i forbindelse med udvikling af trådløse bredbåndsnets i dag er adgang til radiofrekvenser. Mobilinternetbrugere kommer allerede nu ud for overbelastede net, fordi frekvensressourcerne ikke udnyttes effektivt. Ud over at dette fører til frustration hos brugerne, kvæler det også innovation på markederne for nye teknologier og dermed aktiviteter til en værdi af 250 mia. EUR om året²⁶. En fremsynet europæisk frekvenspolitik bør, under hensyntagen til behovet for frekvenser til radio-/tv-spredning, fremme en effektiv frekvensforvaltning, dels ved at kræve, at en del af de frekvenser, der frigøres ved overgangen til digital-tv, tages i brug til trådløse bredbåndsnets inden for en bestemt frist, og dels ved at sikre en mere fleksibel anvendelse af frekvensressourcerne (bl.a. gennem handel med frekvenser) samt støtte konkurrence og innovation.

Derudover bør medlemsstaternes, EU's og Den Europæiske Investeringsbanks finansieringsinstrumenter bruges til at foretage målrettede bredbåndsinvesteringer i

---

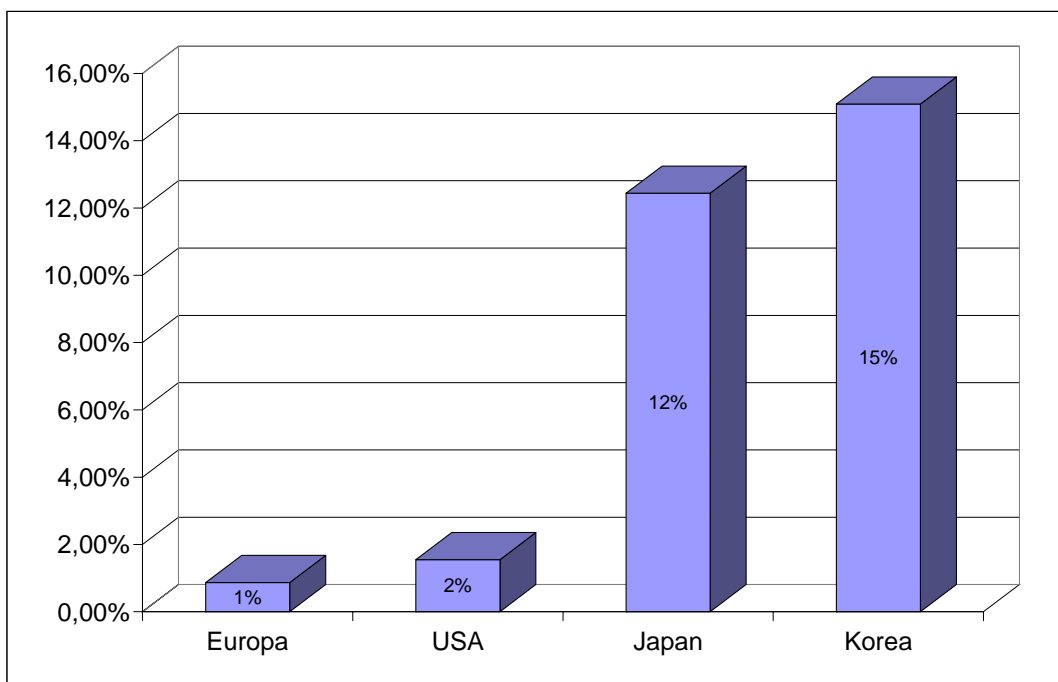
²⁶ Jf. *Conditions and options in introducing secondary trading of radio spectrum in the European Community*, Europa-Kommissionen 2004.

områder, hvor forretningsgrundlaget foreløbig er svagt, og hvor derfor alene en sådan målrettet støtte kan gøre investeringerne bæredygtige.

2.4.2. Hurtigere udbredelse af den næste generation af accesnet (NGA)

I dag er internetadgang i Europa hovedsagelig baseret på den første generation af bredbånd, dvs. forbindelser via de gamle kobbertelefon- og kabel-tv-net. Virksomheder og privatpersoner verden over kræver imidlertid i stigende grad meget hurtigere net af næste generation. På dette område halter Europa stadig bagefter nogle af vores vigtigste internationale modstykker. En vigtig indikator er dækningsgraden for lyslederforbindelser til hjemmene - "fiber til hjemmet" - der er meget lav i Europa og langt under niveauet i de førende G20-lande (se **figur 4**).

Figur 4: Dækningsgraden for "fiber til hjemmet", juli 2009

Kilde: Point Topic

For at fremme udbredelsen af næstegenerationsnet og tilskynde til markedsinvesteringer i åbne og konkurrencebaserede net vil Kommissionen vedtage en henstilling om næstegenerationsnet, der bygger på følgende principper: i) ved fastsættelsen af omkostningsægte adgangspriser bør der tages behørigt hensyn til investeringsrisikoen, ii) de nationale tilsynsmyndigheder bør kunne indføre afhjælpende foranstaltninger på accesmarkederne, der er tilpasset til konkurrenceforholdene på de enkelte områder og tillader et rimeligt investeringstempo for alternative operatører, og iii) fællesinvesteringer og risikodeling bør fremmes.

2.4.3. Et åbent og neutralt internet

Kommissionen vil også føre nøje tilsyn med gennemførelsen af de nye bestemmelser om internettets åbne og neutrale karakter, der dels skal beskytte brugernes ret til at få adgang til og videreformidle information på nettet og dels skal sikre åbenhed

omkring trafikstyringen²⁷. Kommissionen vil indlede en offentlig høring inden sommeren 2010 og inden årets udgang aflægge rapport om, hvorvidt der i lyset af den markedsmæssige og teknologiske udvikling er behov for yderligere retningslinjer for at nå de grundlæggende mål om ytringsfrihed, transparens, investering i effektive og åbne net, fair konkurrence og åbenhed over for innovative forretningsmodeller.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 8:** i 2010 vedtage en meddelelse om bredbånd, der udstikker en fælles ramme for tiltag på EU- og medlemsstatsplan med henblik på at nå Europa 2020-målene for bredbånd, herunder:
  - styrke og rationalisere **finansieringen af højhastighedsbredbånd** via EU-instrumenter (f.eks. EFRU, EPRD, ELFUL, TEN, programmet for konkurrenceevne og innovation) senest i 2014 og undersøge, hvordan der kan tiltrækkes **kapital** til bredbåndsinvesteringer gennem **kreditforbedring** (støttet af EIB- og EU-midler)
  - i 2010 forelægge forslag for Europa-Parlamentet og Rådet om et ambitiøst **europæisk frekvenspolitikprogram**, der skal danne grundlag for en koordineret og strategisk frekvenspolitik på EU-plan og dermed en mere effektiv frekvensforvaltning og flest mulig fordele for forbrugerne og virksomhederne
  - udstede en henstilling til medlemsstaterne i 2010 om at **stimulere investeringer i konkurrencebaserede accesnet af næste generation** gennem klare og effektive lovforanstaltninger.

Medlemsstaterne bør

- udvikle og iværksætte **nationale bredbåndsploner** senest i 2012 for at opfylde de **mål for dækning, hastigheder og brug**, der er fastlagt i Europa 2020-strategien, ved hjælp af offentlig finansiering i overensstemmelse med EU's konkurrence- og statsstøtteregele²⁸; Kommissionen vil hvert år aflægge rapport om fremskridtene som led i styringen af den digitale dagsorden
- tage skridt, herunder i form af retlige foranstaltninger, til at **fremme investeringer i bredbånd**, f.eks. ved at sikre, at potentielle investorer systematisk inddrages i anlægsarbejder, sørge for, at rettigheder til at installere faciliteter clearer, kortlægge eksisterende passiv infrastruktur, der er egnet til kabelføring, og tilskynde til opgradering af kabler i bygninger
- udnytte de **midler fra strukturfondene og fonden for udvikling af landdistrikterne**, der allerede er øremærket til investering i ikt-infrastruktur og -tjenesteydelser, fuldt ud
- gennemføre det **europæiske frekvenspolitikprogram** for at sikre den koordinerede

²⁷ Artikel 8, stk. 4, litra g) i direktiv 2002/21/EF om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester; Artikel 20, stk. 1, litra b), og artikel 21, stk. 3, litra c) og d) i forsyningspligt-direktivet.

²⁸ EF-retningslinjer for statsstøtteregeleens anvendelse i forbindelse med hurtig etablering af bredbånd-net (EUT C 235 af 30.9.2009, s. 7).

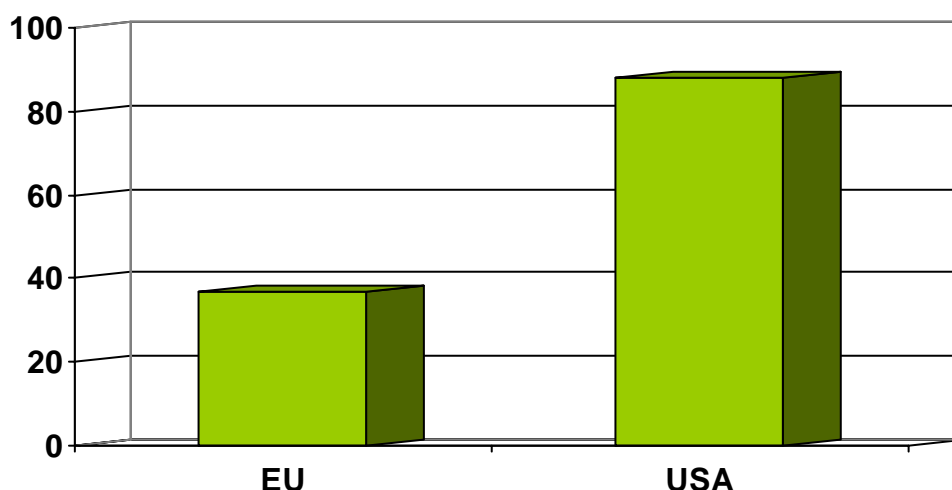
allokering af frekvenser, der er nødvendig for at opfylde målet om 100 % dækning med 30mbps-internet i 2020, samt føre **henstillingen om næstgenerationsnet** ud i livet.

2.5. Forskning og innovation

Europa skal investere mere i forskning og udvikling for at sikre, at de bedste ideer når ud til markedet.

Europa investerer stadig for lidt i forskning og udvikling på ikt-området. Sammenlignet med vigtige handelspartnere som USA udgør ikt-relateret forskning og udvikling dels en meget mindre andel af de samlede F&U-udgifter (17 % mod 29 % i USA), og dels i absolutte termer kun omkring 40 % af udgifterne i USA (**figur 5** - 37 mia. EUR i 2007 mod 88 mia. EUR i USA).

Figur 5: Samlede udgifter til ikt-relateret forskning og udvikling i mia. EUR (2007)

Kilde: Eurostat og Det Fælles Forskningscenters Institut for Teknologiske Fremtidsstudier

I betragtning af, at ikt tegner sig for en betydelig andel af den samlede værditilvækst på europæiske styrkeområder som automobilindustrien (25 %), forbrugerudstyr (41 %) og sundhedssektoren (33 %), er den manglende investering i forskning og udvikling på ikt-området en trussel mod hele den europæiske industri og servicesektor.

Investeringskløften hænger sammen med tre hovedproblemer:

- En svag og spredt offentlig F&U-indsats, f.eks. bruger den offentlige sektor i EU mindre end 5,5 mia. EUR om året på ikt-relateret F&U, hvilket er langt under hvad der bruges i konkurrerende økonomier.
- Opsplittede markeder og spredt adgang til finansieringsmidler for innovatorer begrænser vækst og udvikling i ikt-innovative virksomheder, særlig små og mellemstore virksomheder.

- Europa er langsom til at indføre ikt-baserede nyskabelser, især i den offentlige sektor. Samfundsmæssige udfordringer er en vigtig drivkraft for innovation, men Europa udnytter kun i begrænset omfang offentlige indkøb af innovation og F&U til at forbedre kvaliteten og effektiviteten i den offentlige sektor.

2.5.1. Øget indsats og effektivitet

Kommissionen vil i 2010 forelægge en bred strategi for forskning og innovation, flagskibsinitiativet "Innovationsunionen", til gennemførelse af Europa 2020-strategien²⁹. På grundlag af den europæiske strategi for førerskab på ikt-området³⁰ må Europa øge, målrette og samle sine investeringer for at bevare sit konkurrenceforspring på dette område og fortsætte med at investere i højrisikoforskning, herunder tværfaglig grundforskning.

Europa bør også udbygge sit innovationsforspring på vigtige områder ved at styrke e-infrastrukturen³¹ og sørge for en målrettet udvikling af innovationsklynger. Der bør lægges en EU-dækkende strategi for "cloud computing", særlig i den offentlige sektor og forskningen³².

2.5.2. Det indre marked som drivkraft for ikt-innovation

Udgifterne i Europas offentlige sektor bør bruges til at stimulere innovation og samtidig øge effektiviteten og kvaliteten i de offentlige serviceydelser. De offentlige myndigheder må gøre en forenet indsats for at samordne lovgivning, certificering, offentlige indkøb og standardisering til fordel for innovation. Der er brug for offentlige og private partnerskaber og interessepartsfora, der kan lægge fælles teknologikøreplaner, som dækker alt fra forskning til markedsføring, for at udnytte innovationspotentialet til at opfylde sociale behov. Tiltag til videnovertførsel bør styres effektivt³³ og støttes af passende finansieringsinstrumenter³⁴, og offentligt finansieret forskning bør formidles bredt, ved at videnskabelige data og dokumenter offentliggøres efter principperne om fri adgang³⁵.

2.5.3. Industristyrede initiativer til åben innovation

Ikt er drivkraft for værdiskabelse og vækst i hele økonomien. Dette betyder, at erhvervslivet i stigende grad har behov for åbne og interoperable ikt-løsninger, der kan udnyttes i alle sektorer. Industristyrede initiativer vedrørende **standarder og åbne platforme for nye produkter og tjenesteydelser** vil blive støttet i EU-finansierede programmer. Kommissionen vil styrke aktiviteter, der bringer de forskellige parter sammen omkring fælles forskningsdagsordener for emner som

²⁹ Jf. 2009-rapporten om forskning og udvikling på ikt-området i EU.

³⁰ En europæisk strategi for forskning, udvikling og innovation på ikt-området: Øget indsats og effektivitet, KOM(2009) 116.

³¹ Det elektroniske højkapacitetskommunikationsnet, Géant, og den europæiske gridnetinfrastruktur, EGI. Strategien bør omfatte økonomiske, retlige og institutionelle aspekter.

³² Kommissionens henstilling om forvaltning af intellektuel ejendom ved videnovertførsel og om en kodeks for universiteter og andre offentlige forskningsinstitutioner, [K\(2008\) 1329](#).

³³ F.eks. investeringsgarantier fra Den Europæiske Investeringsfond og andre EIB-instrumenter.

³⁴ Til dette formål vil Kommissionen om nødvendigt udvide de nuværende krav vedrørende fri adgang til publikationer som fastlagt i Kommissionen afgørelse K(2008) 4408 (yderligere oplysninger om dette pilotprojekt findes på: <http://ec.europa.eu/research/science-society/index.cfm?fuseaction=public.topic&id=1680>).

fremtidens internet, herunder tingenes internet, og vigtige basisteknologier på ikt-området.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 9: tiltrække flere private investeringer** gennem strategiske prækommercielle offentlige indkøb³⁶ og offentlig-private partnerskaber³⁷, ved at bruge midler fra strukturfondene til forskning og innovation og ved at fastholde en årlig stigning på 20 % i F&U-budgettet for ikt, som minimum til udløbet af det syvende rammeprogram
- Andre tiltag:
  - styrke **koordineringen og samlingen af ressourcer** i samarbejde med medlemsstaterne og erhvervslivet³⁸ og lægge øget vægt på efterspørgsels- og brugerstyrede partnerskaber i EU's støtte til ikt-forskning og -innovation
  - fra 2011 foreslå metoder til "**let og hurtig**" adgang til EU-støtte til forskning i ikt, der gør det mere attraktivt for navnlig små og mellemstore virksomheder og unge forskere at søge støtte, med henblik på at udbrede disse metoder i forbindelse med revisionen af EU-rammerne for forskning og teknologisk udvikling³⁹
  - sørge for tilstrækkelig finansiel støtte til fælles ikt-forskningsinfrastruktur og -innovationsklynger, udvikle yderligere e-infrastruktur og lægge en EU-strategi for "cloud computing", særlig i den offentlige sektor og forskningen
  - samarbejde med de berørte parter om at **udvikle** en ny generation af webbaserede applikationer og tjenesteydelser, bl.a. for flersproget indhold og tjenester, ved at støtte standarder og åbne platforme gennem EU-finansierede programmer

Medlemsstaterne bør

- senest i 2020 **fordoble de samlede årlige udgifter** til ikt-forskning og -udvikling fra 5,5 mia. EUR til 11 mia. EUR (inklusive EU-programmerne) på en sådan måde, at det medfører en **tilsvarende stigning i de private udgifter** fra 35 mia. EUR til 70 mia. EUR
- **deltage i storstilede pilotprojekter** for at afprøve og udvikle innovative og interoperable løsninger på områder af offentlig interesse, der finansieres via rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation.

³⁶ I perioden 2011-13 vil Kommissionen medfinansiere fem nye initiativer vedrørende prækommercielle indkøb, der involverer medlemsstaterne.

³⁷ F.eks. vil Kommissionen i perioden 2011-13 støtte seks offentlig-private partnerskaber med i alt 1 mia. EUR fra det syvende rammeprogram's budget for ikt-området og dermed sikre private investeringer på ca. 2 mia. EUR.

³⁸ På grundlag af erfaringerne fra programmet "Længst muligt i eget hjem", der koordineres i fællesskab, og forslagsindkaldelserne vedrørende fotonik under ERANet+ vil der blive foreslået nye tiltag for perioden 2011-12 inden for områder som e-sundhed og intelligent belysning.

2.6. Styrkede it-kundskaber og øget integration i informationssamfundet

Den digitale tidsalder bør handle om myndiggørelse og frigørelse. Ingen bør hindres i at udnytte dette potentiale på grund af deres baggrund eller manglende færdigheder.

Efterhånden som flere og flere daglige opgaver udføres på nettet, fra jobansøgning og selvangivelse til billetbestilling, er brugen af internettet blevet en fast del af hverdagen for mange europæere. Ikke desto mindre har 150 millioner europæere – rundt regnet 30 % – aldrig brugt internettet. Ofte begrundes det med, at de ikke har behov for internet, eller at det er for dyrt. Denne gruppe består hovedsagelig af personer mellem 65 og 74 år, personer med lav indkomst, arbejdsløse og lavtuddannede.

I mange tilfælde skyldes it-kløften manglende brugerfærdigheder som it- og mediekompetence, der påvirker ikke blot muligheden for at få arbejde men også muligheden for at lære, være kreativ, deltage i samfundets aktiviteter og være sikker og kritisk i brugen af digitale medier. For handicappede er der desuden problemer med tilgængelighed og brugervenlighed. Hvis vi kan slå bro over it-kløften, kan det hjælpe socialt svagere stillede grupper til at deltage på mere lige fod i det digitale samfund (f.eks. i aktiviteter, der er af direkte interesse for dem, som e-læring, e-forvaltning og e-sundhed) og forbedre deres sociale vilkår ved at øge deres beskæftigelsesmuligheder. It-kompetence er således en af de otte nøglekompetencer, der er afgørende i et videnbaseret samfund⁴⁰. Desuden er it-kompetence en forudsætning for at færdes sikkert på internettet.

Dertil kommer, at ikt-sektoren ikke kan spille rollen som en europæisk vækstsektor og drivkraft for konkurrenceevne og produktivitetsvækst i hele den europæiske økonomi, hvis der ikke er tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft. EU's økonomi hæmmes af mangel på it-kvalificeret arbejdskraft: vi risikerer at stå med op til 700 000 ledige it-stillinger i 2015⁴¹.

2.6.1. It-kompetence og -færdigheder

Det er altafgørende, at Europas borgere lærer at bruge ikt og digitale medier, og især at de unge bliver tiltrukket til ikt-uddannelser. Udbuddet af **ikt- og e-business-kvalifikationer** - it-færdigheder, der er en forudsætning for innovation og vækst - skal øges og styrkes. I betragtning af, at der er 30 mio. kvinder i alderen 15-24 år⁴², er det desuden nødvendigt at sørge for, at professionel brug af ikt og især produktion og design af teknologi bliver mere tiltrækkende for kvinder. Alle borgere bør gøres opmærksomme på informations- og kommunikationsteknologiens muligheder inden for alle slags erhverv. Dette kræver partnerskaber med mange forskellige deltagere, øget læring, anerkendelse af betydningen af it-færdigheder i de formelle

---

³⁹ Et vigtigt element i den forbindelse er Kommissionens nylige meddelelse om forenkling af gennemførelsen af rammeprogrammerne for forskning", KOM(2010) 187.

⁴⁰ Jf. Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. december 2006 om nøglekompetencer for livslang læring.

⁴¹ *eSkills Monitor study. Monitoring skills supply and demand in Europe*, Europa-Kommissionen 2009, se <http://www.eskills-monitor.eu/>. Alt afhængigt af den økonomiske udvikling kan der blive tale om mangel på arbejdskraft til mellem 384 000 og 700 000 it-arbejdspladser.

⁴² Data fra Eurostat 2008.

undervisnings- og uddannelsessystemer, såvel som oplysning og effektiv ikt-uddannelse med tilhørende eksamensbeviser uden for de formelle uddannelsessystemer, herunder brug af onlineværktøjer og digitale medier til omskoling og løbende faglig udvikling⁴³. På grundlag af erfaringerne fra den første europæiske "e-færdighedsuge" (1.-5. marts 2010)⁴⁴ vil Kommissionen i 2010 og fremover støtte nationale og europæiske oplysningsaktiviteter, der går ud på at gøre reklame for ikt-uddannelser, -karrierer og -job over for de unge samt fremme it-færdigheder blandt borgerne, ikt-uddannelse af arbejdsstyrken og udbredelse af bedste praksis.

2.6.2. *Digitale tjenesteydelser for alle*

Alle skal kunne nyde godt af fordelene ved det digitale samfund. På baggrund af den nyligt gennemførte offentlige høring⁴⁵ vil Kommissionen undersøge, hvordan efterspørgslen efter grundlæggende teletjenester bedst kan opfyldes på vore dages konkurrencebaserede markeder. I den forbindelse vil det blive drøftet, hvilken rolle forsyningspligten kan spille i indsatsen for at virkeliggøre målsætningen om bredbånd for alle, og hvordan forsyningspligten bør finansieres. Om nødvendigt vil Kommissionen fremsætte forslag vedrørende forsyningspligtdirektivet⁴⁶ inden udgangen af 2010.

Der er endvidere behov for en samordnet indsats for at sikre, at nyt elektronisk indhold også er fuldt tilgængeligt for handicappede. Navnlig bør offentlige websteder og onlinetjenester i EU, der er vigtige for, at borgerne kan deltage fuldt ud i det offentlige liv, indrettes efter internationale standarder for webtilgængelighed⁴⁷. Tilgængelighed for handicappede er desuden et krav i FN's konvention om handicappedes rettigheder⁴⁸.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 10:** foreslå **it-kompetence og -færdigheder** som en prioritet for **Den Europæiske Socialfond (2014-2020)**
- **Nøgletiltag 11:** senest i 2012 udvikle redskaber til at **kortlægge og anerkende professionelle og almindelige ikt-brugeres kompetencer** som led i den europæiske kvalifikationsramme⁴⁹ og Europass⁵⁰ og udvikle en europæisk ramme for ikt-professionalisme for at styrke professionelle ikt-brugeres kompetence og

⁴³ Der vil blive forelagt yderligere forslag herom som led i det kommende Europa 2020-flagsskibsinitiativ, "Innovationsunionen".

⁴⁴ Se: <http://eskills-week.ec.europa.eu>.

⁴⁵ Se http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/library/public_consult/index_en.htm.

⁴⁶ Direktiv 2002/22/EF om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

⁴⁷ Navnlig Retningslinjerne for webindholds tilgængelighed (WCAG) 2.0.

⁴⁸ Jf. <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>.

⁴⁹ Jf. Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om etablering af den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring .

⁵⁰ Jf. Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2241/2004/EF af 15. december 2004 om en samlet fællesskabsramme for større gennemsigtighed i kvalifikationer og kompetencer (Europass).

mobilitet i Europa

- Andre tiltag:
  - **udpege it-kompetence og -færdigheder som indsatsområde for flagskibsinitiativet "Nye kvalifikationer til nye job"**, der skal iværksættes i 2010⁵¹, og i den forbindelse oprette et **flerpartssektorråd for itk-færdigheder og -beskæftigelse**, der skal drøfte udbuds- og efterspørgselsaspekter
  - fremme en **højere deltagelse af unge kvinder og kvinder, der vender tilbage til arbejdsmarkedet, i itk-arbejdsstyrken** gennem støtte til webbaserede uddannelsesressourcer, spilbaseret e-læring og sociale netværk
  - i 2011 udvikle et onlineværktøj til uddannelse af forbrugere i nye medieteknologier (f.eks. om forbrugernes rettigheder på internettet, e-handel, databeskyttelse, mediekompetence, sociale netværk mv.); dette værktøj skal tilbyde skræddersyede oplysninger og uddannelsesmateriale for forbrugere, lærere og andre formidlere i de 27 medlemsstater
  - senest i 2013 foreslå EU-dækkende indikatorer for it-kompetence og mediekompetence
  - systematisk tage spørgsmålet om tilgængelighed for handicappede op i forbindelse med revision af retsakter som led i den digitale dagsorden, f.eks. om e-handel, e-identitet og e-signaturer, i overensstemmelse med FN's konvention om handicappedes rettigheder
  - vurdere mulighederne og senest i 2011 fremsætte forslag for at sikre, at den offentlige sektors websteder (og websteder, der tilbyder basisserviceydelser til borgerne) er fuldt tilgængelige for handicappede i 2015
  - sammen med medlemsstaterne og de relevante parter medvirke til, at der senest i 2012 indgås et **aftalememorandum om digital adgang for handicappede** i overensstemmelse med FN's konvention.

Medlemsstaterne bør

- senest i 2011 iværksætte **langsigtede politikker for e-færdigheder og it-kompetence** og fremme relevante incitamentter for små og mellemstore virksomheder og dårligt stillede grupper
- senest i 2011 gennemføre **bestemmelserne om tilgængelighed for handicappede** i regelsættet for elektronisk kommunikation og direktivet om audiovisuelle medietjenester
- integrere **e-læring i de nationale strategier** for modernisering af uddannelsessystemet, herunder i læseplaner, bedømmelsen af undervisningsresultaterne og i lærernes og instruktørernes faglige udvikling.

⁵¹ Jf. Nye kvalifikationer til nye job, KOM(2008) 868, E-færdigheder i det 21. århundrede, KOM(2007) 496, og det kommende flagskibsinitiativ under Europa 2020-strategien.

2.7. Ikt-støttede fordele for samfundet

Intelligent brug af teknologi og udnyttelse af information vil gøre det lettere at løfte de udfordringer, vi står over for, såsom klimaændringer og en aldrende befolkning.

Det digitale samfund skal være et samfund med bedre vilkår for alle. Ikt er blevet et afgørende redskab til at nå politiske mål som at takle det aldrende samfund, sætte ind over for klimaændringer, reducere energiforbruget, sørge for en mere effektiv transport og bedre mobilitet, myndiggøre patienter og sikre integration af handicappede.

2.7.1. Ikt til gavn for miljøet

EU har forpligtet sig til inden 2020 at nedbringe sine drivhusgasemissioner med mindst 20 % i forhold til niveauet i 1990 og til at forbedre energieffektiviteten med 20 %. Ikt-sektoren har en central rolle at spille i den forbindelse:

- Ikt giver mulighed for et strukturelt skift til mindre ressourceintensive produkter og tjenesteydelser, for energibesparelser i bygninger og elektricitetsnet og for mere effektive og mindre energiforbrugende intelligente transportsystemer
- Ikt-sektoren bør føre an ved at aflægge rapport om sine egne miljøresultater, og til dette formål bør den indføre en fælles måleramme som grundlag for at fastsætte mål for en reduktion af energiforbruget og drivhusgasemissionerne i alle processer i forbindelse med produktion, distribution, brug og bortskaffelse af ikt-produkter og levering af ikt-tjenesteydelser⁵².

Ikt-sektoren, andre sektorer og de offentlige myndigheder må samarbejde for at sætte fart i udvikling og almen indførelse af ikt-baserede intelligente net og målere, nær-nulenergibygninger og intelligente transportsystemer. Både organisationer og den enkelte borger skal forsynes med information, der kan hjælpe dem til at reducere deres CO₂-fodaftryk⁵³. Ikt-sektoren bør levere modellerings-, analyse-, overvågnings- og visualiseringsværktøjer, der gør det muligt at evaluere bygningers, bilers, virksomheders, byers og regioners energiforbrug og emissioner. Intelligente net er en forudsætning for et skift til en økonomi med lav CO₂-udledning. Sådanne net vil muliggøre aktiv styring af transmission og distribution via avancerede ikt-baserede infrastrukturkommunikations- og kontrolplatforme. For at de forskellige net kan fungere effektivt og sikkert sammen skal der anvendes åbne transmissions- og distributionsgrænseflader.

Næsten 20 % af verdens elektricitetsforbrug går til belysning. Der kan opnås en besparelse på omkring 70 % af elforbruget, hvis avanceret teknologi, kendt som

---

⁵² KOM(2009) 111 og Kommissionen henstilling om udnyttelse af informations- og kommunikationsteknologien til at lette overgangen til en energieffektiv lav-CO₂-økonomi, K(2009) 7604.

⁵³ Hvad angår de samfundsmæssige udfordringer, viste en Eurobarometerundersøgelse for alle 27 EU-lande i 2008, at et sundt miljø spiller en lige så vigtig rolle for de fleste europæeres livskvalitet som økonomiens tilstand. Et flertal på 64 % mener, at miljøbeskyttelse skal prioriteres højere end økonomiens konkurrenceevne. Imidlertid føler 42 % af borgerne sig stadig dårligt informeret, især om de sundhedsmæssige virkninger af forurening. Samtidig er 63 % enige i, at tiltag til miljøbeskyttelse er et incitament til innovation.

faststofbelysning (Solid State Lighting - SSL) kombineres med intelligente lysstyringssystemer. Faststofbelysning er baseret på teknologier, der er udviklet af halvlederindustrien, inden for hvilken Europa har en stærk position. For at reducere CO₂-emissionerne må vi satse på en blanding af oplysning, uddannelse og samarbejde mellem mange forskellige parter.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 12:** senest i 2011 vurdere, om **ikt-sektoren har overholdt tidsplanen for indførelse af fælles målemetoder** for sektorens eget energiforbrug og dens drivhusgasemissioner, og om nødvendigt foreslå lovforanstaltninger
- Andre tiltag:
  - støtte **partnerskaber mellem ikt-sektoren og vigtige CO₂-udledende sektorer** (f.eks. bygge- og anlægssektoren, transport og logistik, energidistribution) med henblik på at forbedre energieffektiviteten og reducere drivhusgasemissionerne fra disse sektorer inden udgangen af 2013
  - inden udgangen af 2011 vurdere, hvordan **intelligente net kan bidrage til at gøre energiforsyningen i Europa mindre afhængig af fossile brændstoffer**, og fastlægge et sæt minimumsfunktionskrav for at fremme interoperabilitet mellem intelligente net på europæisk plan inden udgangen af 2010
  - offentliggøre en **grøn bog om faststofbelysning (SSL)** i 2011 med henblik på at undersøge hindringerne og fremsætte forslag om en politik; sideløbende hermed støtte demonstrationsprojekter via rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation.

Medlemsstaterne bør

- inden udgangen af 2011 vedtage **yderligere fælles funktionskrav til intelligente målere**
- senest i 2012 indføre **specifikationer vedrørende samlede levetidsomkostninger** (i stedet for blot anskaffelsesomkostningerne) for alle offentlige indkøb af belysningsystemer).

2.7.2. *Et bæredygtigt sundhedsvæsen og ikt-baseret støtte til en værdig og uafhængig tilværelse*⁵⁴

Indførelsen af e-sundhedsteknologi i Europa kan forbedre kvaliteten af sundhedsydelserne, nedbringe lægeudgifterne og øge mulighederne for en uafhængig tilværelse, også i afsides liggende områder. En væsentlig betingelse for succes er, at disse teknologier sikrer, at personlige helbredsoplysninger opbevares sikkert i et sundhedssystem, der er tilgængeligt via internettet. For at vi kan udnytte potentialet i nye e-sundhedstjenester fuldt ud, må EU rydde de retlige og organisatoriske hindringer af vejen, især hindringerne for europadækkende interoperabilitet, og styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne.

⁵⁴ Disse tiltag vil bidrage til et europæisk innovationspartnerskab som led i Europa 2020-strategien.

Lead market-initiativet vedrørende e-sundhed⁵⁵ skal fremme standardisering, interoperabilitetsprøvning og certificering af e-sundhedsudstyr og elektroniske patientjournaler. Nye telemedicintjenester som lægekonsultation og forbedret akut lægehjælp via nettet samt bærbart udstyr, der gør det muligt at overvåge helbredstilstanden hos kroniske syge og handicappede, kan bane vej for en bevægelsesfrihed, som disse patienter ikke har haft før.

Teknologier, der gør det muligt at leve **længst muligt i eget hjem**, bringer ikt inden for rækkevidde af enhver. Det **fælles program "Længst muligt i eget hjem"**, som EU og medlemsstaterne gennemfører sammen, såvel som relateret avanceret forskning samt praktiske anvendelser som telesundhedstjenester og onlinestøtte til sociale tjenester vil blive styrket: aktiviteterne skal omfatte certificering af plejere (dvs. så de kan fungere som mellemlid til informationstjenester for folk, der ellers ville have svært ved at bruge internettet), og der skal forskes i nye måder at udnytte ikt på til gavn for de mest sårbare i samfundet. Programmet skal sikre, at det digitale samfund gør det muligt for handicappede og personer, der er svækkede eller lider af kroniske sygdomme, at leve et værdigt liv. Det skal fremme innovation og udbredelse af ikt-løsninger på centrale områder som forebyggelse af faldulykker (der berører godt en tredjedel af befolkningsgruppen over 65 år) og støtte til personer, der lider af demens (over 7 millioner i EU), og målet er at fordoble udbredelsen af ikt-løsninger til støtte for en uafhængig tilværelse inden udgangen af 2015.

TILTAG

Kommissionen vil samarbejde med de kompetente myndigheder i medlemsstaterne og alle berørte parter om at

- **Nøgletiltag 13:** iværksætte pilotprojekter, der sigter mod at **give europæerne sikker onlineadgang** til deres personlige helbredsoplysninger senest i 2015 og sørge for, at telemedicintjenester bliver bredt tilgængelige inden udgangen af 2020
- **Nøgletiltag 14:** fremsætte en henstilling om fastlæggelse af et **fælles minimumssæt af patientoplysninger** med henblik på at sikre interoperabilitet mellem patientjournaler, så disse senest i 2012 kan konsulteres og udveksles elektronisk på tværs af medlemsstaterne⁵⁶
- **Andre tiltag:**
  - fremme EU-dækkende **standarder**⁵⁷, **interoperabilitetsprøvning og certificering** af e-sundhedssystemer inden udgangen af 2015 gennem dialog med de berørte parter
  - styrke **det fælles program "Længst muligt i eget hjem"** med henblik på at gøre det muligt for ældre og handicappede at leve et uafhængigt liv og deltage aktivt i samfundet.

⁵⁵ Jf. KOM(2007) 860 og SEK(2009) 1198.

⁵⁶ I overensstemmelse med databeskyttelseskravene.

⁵⁷ I henhold til mandat 403 (CEN).

2.7.3. Fremme kulturel mangfoldighed og kreativt indhold

UNESCO's konvention fra 2005 om kulturel mangfoldighed (der blev ratificeret på EU-plan i 2006) har til formål at fremme og beskytte den kulturelle mangfoldighed i verden og gælder også for de nye digitale medier og systemer. Faktisk muliggør de nye digitale medier en bredere formidling af kulturelt og kreativt indhold, fordi det er billigere og hurtigere at reproducere indholdet, og forfattere og indholdsproducenter har flere muligheder for at nå ud til et nyt og større – selv verdensomspændende – publikum. Internettet styrker også mediepluralismen, idet det både giver adgang til et bredere udvalg af kilder og synspunkter og giver personer, der ellers måtte være afskåret fra at give deres mening til kende, mulighed for at udtrykke sig frit og åbent.

I Europa er det gået langsommere med at få udbredt digital teknologi i biograferne end forventet på grund af tekniske problemer (standarder) og økonomiske hindringer (forretningsmodeller). Nogle biografter trues endda af lukning som følge af de høje udgifter til digitalt udstyr. Derfor er det nødvendigt at støtte digitaliseringen af biograferne for at beskytte den kulturelle mangfoldighed.

Opsplitningen og kompleksiteten i det nuværende licenssystem hæmmer også digitaliseringen af en stor del af Europas kulturarv af nyere dato. Clearingen af rettigheder skal forbedres, og *Europeana* – EU's offentlige digitale bibliotek – bør styrkes. Der er brug for flere offentlige midler til at finansiere digitalisering i stor skala og for initiativer i samarbejde med private partnere for at gøre Europas fælles kulturarv alment tilgængelig via nettet⁵⁸. Kulturarven bør også gøres lettere tilgængelig for alle europæere gennem fremme og brug af moderne oversættelsesteknologi.

Direktivet om audiovisuelle medietjenester danner grundlag for en EU-dækkende samordning af de nationale love om alle typer audiovisuelle medier, både traditionel tv-udsendelse og selvvalgstjenester. Det indeholder bestemmelser til fremme af europæiske produktioner i begge former for medietjenester.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 15:** senest i 2012 foreslå en **bæredygtig model for finansiering** af EU's offentlige digitale bibliotek *Europeana* og digitalisering af indhold
- **Andre tiltag:**
  - senest i 2012 foreslå foranstaltninger på grundlag af resultaterne af høringen om grønbogen om **frigørelse af kulturindustriens og de kreative industriers potentiale**
  - inden udgangen af 2011 fremsætte en henstilling om fremme af digitaliseringen af de europæiske biografer
  - sikre, at bestemmelserne om kulturel mangfoldighed i **direktivet om**

⁵⁸

Kommissionen har bedt en refleksionsgruppe om at fremsætte anbefalinger om disse spørgsmål inden udgangen af 2010, se pressemeddelelse IP/10/456.

audiovisuelle medietjenester gennemføres, eventuelt gennem sam- og selvreguleringsordninger, og bede medlemsstaterne forelægge oplysninger om anvendelsen af bestemmelserne inden udgangen af 2011.

2.7.4. E-forvaltning

E-forvaltningsydelser er en omkostningseffektiv vej til bedre service for alle borgere og virksomheder og til en åben og transparent offentlig forvaltning med borgerdeltagelse. E-forvaltning kan også medvirke til at begrænse virkningerne af klimaændringer og natur- og menneskeskabte risici ved at inkludere formidling af miljødata og miljørelaterede oplysninger. I dag er der i vid udstrækning adgang til e-forvaltningstjenester i Europa, men der er stadig forskelle mellem medlemsstaterne, og udnyttelsen af e-forvaltningstjenesterne blandt borgerne er lav. I 2009 brugte kun 38 % af EU's borgere internettet til at få adgang til e-forvaltningstjenester mod 72 % af virksomhederne. Brugen af internettet som helhed vil få et løft, hvis kvaliteten, tilgængeligheden og brugen af offentlige onlineserviceydelser stiger.

EU-landenes regeringer har forpligtet sig til at sikre, at alment udbredte brugercentrerede, personligt tilpassede e-forvaltningstjenester, der er tilgængelige via forskellige platforme, er en realitet i 2015⁵⁹. Til det formål bør regeringerne tage skridt til at undgå, at der stilles unødvendige tekniske krav, for eksempel om brug af bestemte applikationer, der kun fungerer i bestemte tekniske systemer eller sammen med bestemte former for udstyr. Kommissionen vil foregå med et godt eksempel ved at indføre intelligent e-forvaltning. Disse tjenester skal danne grundlag for strømlinede administrative processer, lette informationsdeling og forenkle kommunikationen med Kommissionen, så brugerne får større indflydelse, og så der opnås øget effektivitet og skabes større åbenhed omkring Kommissionens aktiviteter.

De fleste **offentlige onlinetjenester fungerer ikke på tværs af grænserne**, og dette hæmmer virksomhedernes og borgernes mobilitet. De offentlige myndigheder har hidtil koncentreret sig om de nationale behov og har i deres e-forvaltning ikke taget tilstrækkeligt hensyn til det indre marked. Imidlertid er flere af initiativerne og retsakterne vedrørende det indre marked (f.eks. tjenesteydelsesdirektivet og handlingsplanen for elektroniske offentlige indkøb) afhængige af, at virksomhederne kan kommunikere og handle med offentlige administrationer ad elektronisk vej og på tværs af grænserne⁶⁰.

Derfor har Europa brug for, at de offentlige administrationer samarbejder om at udvikle og indføre grænseoverskridende offentlige onlinetjenester. Der er blandt andet behov for elektroniske offentlige indkøbstjenester såvel som e-identifikations- og e-autentificeringstjenester (herunder gensidig anerkendelse af sikkerhedsniveauer for autentificering)⁶¹.

⁵⁹ Kommissionen arbejder sammen med medlemsstaterne på en handlingsplan til gennemførelse af forpligtelserne i Malmö-erklæringen om e-forvaltning fra 2009.

⁶⁰ De fremtidige offentlige onlinetjenester vil kræve effektive og interoperable identitetsforvaltnings- og autentificeringsrammer og -redskaber som beskrevet ovenfor.

⁶¹ Det er planen, at der i 2013 skal være udviklet et fuldt elektronisk toldsystem i EU, der skal tilbyde e-forvaltningstjenester af høj kvalitet for handelsvirksomheder, interoperable nationale it-systemer og en EU-dækkende forvaltning af toldprocedurerne.

E-miljøtjenester (elektroniske tjenester vedrørende miljøet) er en kategori af e-forvaltningstjenester, der stadig er underudviklet eller opdelt langs de nationale grænser. EU-lovgivningen på dette område bør gennemgås og moderniseres. Desuden kan innovative løsninger som avancerede net af sensorer være med til at udfylde hullerne i de eksisterende data.

TILTAG

Kommissionen vil

- **Nøgletiltag 16:** senest i 2012 fremsætte forslag til **Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse** med henblik på at sikre **gensidig anerkendelse i hele EU af elektronisk identifikation og autentificering** på grundlag af onlineautentificeringstjenester, der skal tilbydes i alle medlemsstater (og som kan bygge på de bedst egnede officielle identifikationspapirer – udstedt af den offentlige eller den private sektor)
- **Andre tiltag:**
  - støtte **sømløse grænseoverskridende e-forvaltningstjenester på det indre marked** gennem rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation og programmet for interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder (ISA)
  - revurdere direktivet om offentlig adgang til miljøoplysninger inden udgangen af 2011⁶²
  - samarbejde med medlemsstaterne og de berørte parter om at indføre **grænseoverskridende e-miljøtjenester**, særlig avancerede net af sensorer
  - senest i 2011 udsende en **hvidbog** med konkrete skridt til **sammenkobling af elektroniske offentlige indkøbssystemer** på det indre marked
  - foregå med et godt eksempel med hensyn til åben og gennemskelig e-forvaltning ved i 2010 at udarbejde en ambitiøs **handlingsplan for "e-Kommissionen"** for perioden **2011-2015**, der omfatter fuldt elektroniske offentlige indkøb.

Medlemsstaterne bør

- sørge for, at deres **e-forvaltningstjenester bliver fuldt interoperable**, så der hverken er organisatoriske, tekniske eller semantiske barrierer, og at tjenesterne er kompatible med IPv6-protokollen
- sikre, at kvikskrannerne fungerer som fuldgyldige e-forvaltningscentre og tilbyder ydelser, som rækker ud over de krav og områder, der er omfattet af tjenesteydelsesdirektivet
- senest i 2011 vedtage en **fælles liste over centrale grænseoverskridende offentlige serviceydelser**, der opfylder klart afgrænsede behov og gør det muligt for iværksættere at oprette og drive en virksomhed hvor som helst i EU og for borgerne at studere, arbejde, bo og gå på pension hvor som helst i EU; disse centrale serviceydelser bør være tilgængelige via nettet senest i 2015.

2.7.5 *Intelligente transportsystemer til effektiv transport og øget mobilitet*

Intelligente transportsystemer (ITS) medvirker til hurtigere og mere effektiv og pålidelig transport. Der lægges især vægt på at integrere de forskellige

---

⁶² Direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger.

transportmåder i et samlet system for person- og godstransport og på at finde bæredygtige løsninger på infrastrukturflaskehalse, der skaber problemer for vej-, jernbane- luft-, sø- og flodtrafikken.

Hvad angår vejtransport og dens forbindelser til andre transportmåder, støtter ITS-handlingsplanen og det tilknyttede direktiv indførelsen af tidstro trafik- og rejseoplysninger og dynamiske trafikstyringssystemer, der kan aflaste vejnettet og tilskynde til en mere miljøvenlig mobilitet, samtidig med at sikkerheden øges. Det europæiske lufttrafikstyringssystem (SESAR) vil integrere luftfartstjenester og støttesystemer. Flodinformationstjenester (RIS) og elektroniske søfartstjenester vil føre til bedre, sikrere og mere effektiv flod- og søtransport. Det europæiske system til styring af jernbanetrafikken, ERTMS, sigter mod at skabe et europadækkende automatisk hastighedskontrolsystem, mens telematiksystemer til jernbanegods⁶³ og -passagertrafikken vil tilbyde grænseoverskridende tjenester og forsyne passagererne med hjælpemidler til planlægning af deres rejse (bl.a. oplysninger om forbindelser til andre tog og andre transportformer, pladsreserverings- og betalingstjenester og bagageopsporing) samt løbende ajourføring af oplysningerne.

TILTAG

Kommissionen vil

- sikre en hurtigere udbredelse af intelligente transportsystemer, især til vej- og bytransport, ved at støtte interoperabilitet og hurtig standardisering gennem det foreslåede ITS-direktiv
- inden udgangen af 2010 vedtage en strategi for indførelse af det europæiske lufttrafikstyringssystem (SESAR)
- senest i 2011 fremsætte direktivforslag om indførelse af elektroniske søfartstjenester
- fremsætte direktivforslag i 2011 om tekniske specifikationer for telematiksystemer til passagertog

Medlemsstaterne bør

- opfylde deres forpligtelser i henhold til planen for indførelse af det europæiske system til styring af jernbanetrafikken (ERTMS), særlig for de strækninger, hvor systemet skal være indført i 2015.

2.8. Internationale aspekter af den digitale dagsorden

Den europæiske digitale dagsorden sigter mod at gøre Europa til et kraftcenter for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst på verdensplan. De syv indsatsområder for den digitale dagsorden har alle sammen internationale dimensioner. Navnlig det digitale indre marked må være udadrettet, for mange af de politiske mål kan kun nås ved en indsats på internationalt plan. Interoperabilitet og standarder, der er anerkendt verden over, kan føre til hurtigere innovation, idet risikoen og omkostningerne i forbindelse med ny teknologi nedbringes. Kampen mod den voksende trussel mod sikkerheden på internettet må også føres på internationalt plan. Desuden tjener EU's

⁶³ EUT L 13 af 18.1.2006, s.1

reguleringsløsninger, der bygger på principperne om lige muligheder, åbenhed i forvaltningen og konkurrencebaserede markeder, til inspiration andre steder i verden. Endelig er det også vigtigt at vurdere fremskridtene i gennemførelsen af den digitale dagsorden i Europa i forhold til de bedste resultater på verdensplan.

Derfor, og navnlig i betragtning af internettets strategiske betydning, er det afgørende for gennemførelsen af de ovennævnte tiltag, at den digitale dagsorden har en international dimension. Europa skal forsat - i overensstemmelse med Tunisdagsordenen - spille en førende rolle i indsatsen for at gøre forvaltningen af internettet så åben og inklusiv som muligt. Internettet omfatter et væld af udstyr og anvendelser, der påvirker alle aspekter af livet overalt i verden og i endnu højere grad vil præge vores liv i fremtiden. Det er et formidabelt redskab for ytringsfrihed verden over.

For også at fremme innovation på internationalt plan vil Kommissionen søge at skabe gunstige vilkår for international handel med digitale varer og tjenesteydelser, f.eks. ved at udvikle et stærkere partnerskab om at åbne for markedsadgang og investeringsmuligheder, mindske toldbarrierer og andre hindringer på verdensplan, forbedre beskyttelsen af intellektuel ejendomsret og modvirke forvridding af markedet.

Informationsteknologioverenskomsten (ITA) af 1997 har medført konkrete fremskridt i udbredelsen af informationsteknologi i Europa og resten af verden. Imidlertid trænger overenskomsten nu til at blive ajourført og tilpasset til udviklingen, særlig sammensmeltningen af teknologier og produktmarkeder.

Også på området digitale tjenesteydelser og intellektuel ejendomsret skal de teknologiske fremskridt afspejles i de internationale handelsaftaler.

TILTAG

Kommissionen vil

- støtte internationaliseringen af forvaltningen af internettet og det verdensomspændende samarbejde for at sikre internettets stabilitet på grundlag af multiinteressentmodellen
- støtte videreførelsen af forummet for internetforvaltning (Internet Governance Forum) efter 2010
- samarbejde med tredjelande om at **forbedre vilkårene for international handel** med digitale varer og tjenesteydelser, herunder hvad angår intellektuel ejendomsret
- søge mandat til at tilpasse de internationale aftaler til de teknologiske fremskridt eller, hvor det er hensigtsmæssigt, foreslå nye instrumenter.

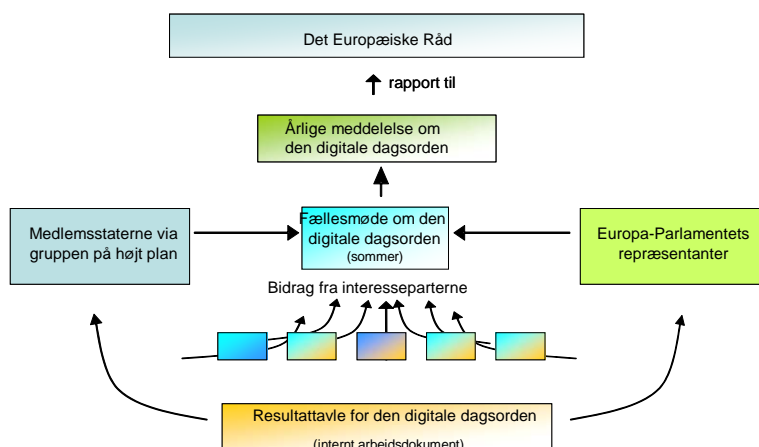
3. GENNEMFØRELSE OG STYRING

Den største udfordring bliver at sikre en hurtig vedtagelse og indførelse af disse tiltag, der er nødvendige, for at vi kan nå vores mål. Vi har brug for et fælles engagement og en fælles plan for fremtiden for at kunne tage dette spring fremad for Europa.

Hvis den digitale dagsorden skal blive en succes, kræver det en omhyggelig gennemførelse af dens omfattende samling af tiltag i overensstemmelse med styringsstrukturen for Europa 2020-strategien. Som vist i **figur 6** vil Kommissionen derfor:

1. **Iværksætte en intern koordineringsordning** – med en kommissærgruppe i centrum, der skal sikre en effektiv politisk koordinering på tværs af de forskellige politikområder, navnlig med hensyn til de lovgivningsinitiativerne i den digitale dagsorden (bilag 1).

Figur 6: Styringsstrukturen for den digitale dagsorden

2. Samarbejde tæt med medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og alle interesserede parter, særlig ved at:
  - oprette en "gruppe på højt plan", der skal samarbejde med medlemsstaterne
  - indgå i jævnlig dialog med repræsentanter for Europa-Parlamentet
  - etablere handlingsorienterede fora vedrørende de syv indsatsområder med deltagelse af en bred vifte af interesseparter.
3. **Følge fremskridtene i gennemførelsen af den digitale dagsorden** med en årlig offentliggørelse i maj af en resultattavle, der omfatter⁶⁴:
  - samfundsøkonomiske tendenser baseret på nøgleresultatindikatorer, der er udvalgt på grundlag af deres relevans for de vigtigste politiske mål (se bilag 2)⁶⁵
  - en gennemgang af fremskridtene i gennemførelsen af samtlige politiske tiltag i den digitale dagsorden.

⁶⁴ Disse resultattavler vil danne grundlag for evalueringen af den digitale dagsorden.

⁶⁵ Indikatorerne stammer hovedsagelig fra den benchmarkingramme (2011-2015), der blev vedtaget af EU-medlemsstaterne i november 2009. Der er tale om en begrebsmæssig ramme for indsamling af statistikker såvel som en liste over nøgleindikatorer for benchmarking.

4. Tilrettelægge en bred debat mellem interesseparterne om de fremskridt, der fremgår af resultattavlerne, i form af et **årligt fællesmøde om den digitale dagsorden** i juni, hvor medlemsstaterne, EU-institutionerne samt repræsentanter for borgerne og erhvervslivet samles for at drøfte fremskridtene og de nye udfordringer. Det første fællesmøde om den digitale dagsorden vil blive holdt i første halvår af 2011.
5. Kommissionen vil berette om resultaterne af disse tre aktiviteter i en årlig statusrapport til Det Europæiske Råd, i overensstemmelse med styringsstrukturen for Europa-2020-strategien.

Bilag 1: Oversigt over lovgivningstiltag

Kommissionens lovgivningsforslag og andre tiltag	Planlagt gennemførelse i
Et dynamisk digitalt indre marked	
Nøgletiltag 1: Foreslå et rammedirektiv om kollektiv rettighedsforvaltning, der kan danne grundlag for europadækkende licensering i (online)rettighedsforvaltningen	2010
Nøgletiltag 1: Foreslå et direktiv om forældreløse værker for at fremme digitalisering og formidling af kulturværker i Europa	2010
Nøgletiltag 4: Revidere EU's lovrammer for databeskyttelse med henblik på at styrke borgernes rettigheder og øge deres tillid	2010
Fremsætte forslag om ajourføring af direktivet om elektronisk handel	2010
Nøgletiltag 2: Foreslå bestemmelser om obligatorisk overgang til det fælles eurobetalingsområde (SEPA) inden en bestemt dato	2010
Nøgletiltag 3: Revidere direktivet om elektroniske signaturer med henblik på at sikre grænseoverskridende anerkendelse af og interoperabilitet mellem sikre e-autentificeringssystemer	2011
Foreslå et aftaleretligt instrument som supplement til direktivet om forbrugerrettigheder	2011
Foreslå foranstaltninger med henblik på en øget samordning af vilkårene for tildeling af nummerressourcer til kommercielle tjenester i Europa	2011
Aflægge rapport om revurderingen af direktivet om håndhævelse af intellektuel ejendomsret	2012
Aflægge rapport om behovet for yderligere tiltag for at fremme grænseoverskridende og europadækkende licenser	2012
Nøgletiltag 1: Revurdere direktivet om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, særlig anvendelsesområdet og principperne for adgangs- og brugsafgifter	2012
Foreslå en EU-dækkende ordning for onlinetvistbilæggelse for e-handelstransaktioner	2012
Interoperabilitet og standarder	
Nøgletiltag 5: Foreslå en reform af reglerne for gennemførelse af ikt-standarder i Europa, så det bliver muligt at anvende visse ikt-foraers og –konsortiers standarder	2010

Kommissionens lovgivningsforslag og andre tiltag	Planlagt gennemførelse i
Udstede retningslinjer vedrørende væsentlige intellektuelle ejendomsrettigheder og licensvilkår i forbindelse med standardfastlæggelse, herunder for forudgående offentliggørelse af oplysninger	2011
Aflægge rapport om muligheden for at iværksætte foranstaltninger, der kan få vigtige markedsdeltagere til at frigive interoperabilitetsoplysninger på licens	2012
Tillid og sikkerhed	
Nøgletiltag 6: Foreslå en forordning om modernisering af det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) samt fremsætte forslag om oprettelse af en it-beredskabsenhed (CERT) for EU-institutionerne	2010
Nøgletiltag 4: Undersøge muligheden for at udvide bestemmelserne om indberetning af brud på sikkerheden som led i ajourføringen af EU's lovrammer for beskyttelse af personoplysninger	2010
Nøgletiltag 7: Foreslå lovforanstaltninger til bekæmpelse af angreb på internettet	2010
Nøgletiltag 7: Foreslå regler for retsmyndighed i internetverdenen på europæisk og internationalt plan	2013
Hurtig og ultrahurtig internetadgang	
Nøgletiltag 8: Fremsætte forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et europæisk frekvenspolitikprogram med henblik på en mere effektiv frekvensforvaltning	2010
Nøgletiltag 8: Udstede en henstilling til medlemsstaterne om at stimulere investeringer i konkurrencebaserede accesnet af næste generation	2010
Styrkede it-kundskaber og øget integration i informationssamfundet	
Fremsætte forslag med henblik på at sikre, at den offentlige sektors websteder (og websteder, der tilbyder basisserviceydelser til borgerne) er fuldt tilgængelige for handicappede i 2015	2011
Nøgletiltag 10: Foreslå it-kompetence og -færdigheder som en prioritet for Den Europæiske Socialfond (2014-2020)	2013
Ikt-støttede fordele for samfundet	
Foreslå et sæt minimumsfunktionskrav for at fremme interoperabilitet	2010

Kommissionens lovgivningsforslag og andre tiltag	Planlagt gennemførelse i
mellem intelligente net på europæisk plan	
Om nødvendigt foreslå fælles målemetoder for ikt-sektorens eget energiforbrug og dens drivhusgasemissioner	2011
Udstede en henstilling om digitalisering af europæiske biografer	2011
Revurdere direktivet om offentlig adgang til miljøoplysninger	2011
Fremsætte direktivforslag om udbredelse af elektroniske søfartstjenester	2011
Fremsætte direktivforslag om tekniske specifikationer for telematiksystemer til passagertog	2011
Nøgletiltag 14: Udstede en henstilling om et fælles minimumssæt af patientoplysninger med henblik på at sikre interoperabilitet mellem patientjournaler, så disse kan konsulteres og udveksles elektronisk på tværs af medlemsstaterne	2012
Nøgletiltag 16: Fremsætte forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gensidig anerkendelse i hele EU af elektronisk identifikation og autentificering på grundlag af onlineautentificeringstjenester	2012

Bilag 2: Centrale præstationsmål

Disse indikatorer stammer hovedsagelig fra den benchmarkingramme (2011-2015)⁶⁶, der blev vedtaget af EU-medlemsstaterne i november 2009.

1. Bredbånd:

- Grundlæggende bredbåndsadgang for alle i 2013: 100 % grundlæggende bredbåndsdekning i EU. (Referencedata: Den samlede DSL-dækning (i procent af den samlede EU-befolkning) lå i december 2008 på 93 %.)
- Hurtigt bredbånd i 2020: bredbåndsdekning med en kapacitet på 30 Mbps eller mere for alle EU-borgere. (Referencedata: I januar 2010 havde 23 % af bredbåndsforbindelserne en kapacitet på minimum 10 Mbps.)
- Ultrahurtigt bredbånd i 2020: 50 % af de europæiske husstande bør have bredbåndsforbindelser på over 100 Mbps. (Ingen referencedata)

2. Det digitale indre marked:

- Fremme af e-handel: 50 % af befolkningen bør købe ind via nettet i 2015. (Referencedata: i 2009 havde 37 % af befolkningen i alderen 16-74 år bestilt varer eller tjenesteydelser til privat brug på nettet inden for de sidste 12 måneder.)
- E-handel på tværs af grænserne: 20 % af befolkningen bør købe ind på tværs af grænserne via nettet i 2015. (Referencedata: i 2009 havde 8 % af befolkningen i alderen 16-74 år bestilt varer eller tjenesteydelser fra sælgere i andre EU-lande inden for de sidste 12 måneder.)
- E-handel for virksomheder: 33 % af de små og mellemstore virksomheder bør foretage køb/salg via nettet i 2015. (Referencedata: i 2008 foretog 24 % henholdsvis 12 % af virksomhederne elektroniske køb henholdsvis salg til en værdi svarende til eller større end 1 % af omsætningen/de samlede indkøb.)
- Det indre marked for teletjenester: forskellen mellem indlandstakster og roamingtakster bør nærme sig nul i 2015. (Referencedata: i 2009 var den gennemsnitlige roamingtakst pr. minut 0,38 cent (for udgående opkald), mens den gennemsnitlige takst pr. minut for samtlige opkald i EU (inklusive roaming) var 0,13 cent.)

---

⁶⁶ Yderligere oplysninger: se Benchmarkingrammen 2011-2015. Der er tale om en begrebsmæssig ramme for indsamling af statistikker om informationssamfundet såvel som en liste over nøgleindikatorer for benchmarking.

3. Integration i informationssamfundet:

- Jævnlig brug af internet bør forøges fra 60 % til 75 % inden udgangen af 2015 og fra 41 % til 60 % for dårligt stillede befolkningsgrupper. (Referencetallene er fra 2009).
- Andelen af befolkningen, der aldrig har brugt internet, bør være halveret i 2015 (til 15 %). (Referencedata: i 2009 havde 30 % af befolkningen i alderen 16-74 år aldrig brugt internet.)

4. Offentlige serviceydelser:

- E-forvaltning i 2015: 50 % af borgerne bør bruge e-forvaltningstjenester, og over halvdelen af disse bør indsende formularer elektronisk. (Referencedata: i 2009 havde 38 % af befolkningen i alderen 16-74 år brugt e-forvaltningsydelser inden for de sidste 12 måneder, og 47 % af disse brugte e-forvaltningstjenester til indsendelse af udfyldte formularer.)
- Offentlige serviceydelser på tværs af grænserne: i 2015 skal alle centrale grænseoverskridende offentlige serviceydelser på den liste, som medlemsstaternes senest i 2011 opstiller, være tilgængelige via internet. (Ingen referencedata)

5. Forskning og innovation:

- Stigning i F&U på ikt-området: Investeringerne skal fordobles til 11 mia. EUR. (Referencedata: De offentlige bevillinger og udgifter til forskning og udvikling på ikt-området var nominelt 5,7 mia. EUR i 2007.)

6. En økonomi med lav CO₂-udledning:

- Fremme af lavenergibelysning: I 2020 skal energiforbruget til belysning være reduceret med mindst 20 %. (Ingen referencedata)